

ÅRSRAPPORT 2020

113.forretningsår

**Hjelmeland
Sparebank**

Innhald

- 3 Nøkkeltal
- 4 Årsmelding
- 19 Resultatrekneskapen
- 20 Balansen
- 21 Kontantstraumanalyse
- 24 Noter
- 64 Revisor si melding

NØKKELTALL

Nøkkeltall er annualisert der ikke annet er spesifisert	2020	2019
Resultat		
Kostnader i % av inntekter justert for VP	65,20 %	60,30 %
Kostnadsvekst siste 12 mnd	12,70 %	5,00 %
Egenkapitalavkastning*	5,45 %	6,78 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (eskl. VP)	22,32 %	20,58 %
Innskuddsmargin hittil i år	-0,42 %	0,09 %
Utlånsmargin hittil i år	2,15 %	1,87 %
Netto rentemargin hittil i år	1,38 %	1,43 %
* EK-avkastning etter beregnet skatt - Annualisert		
Innskudd og Utlån		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	26,66 %	28,83 %
Andel lån overført til EBK - kun PM	27,01 %	23,37 %
Innskuddsdekning	74,53 %	71,10 %
Soliditet		
Kapitaldekning	22,26 %	22,96 %
Kjernekapitaldekning	20,55 %	21,07 %
Ren kjernekapitaldekning	18,55 %	18,87 %
Leverage ratio	11,07 %	10,58 %
Likviditet		
LCR	113,80 %	140,00 %
NSFR	120,00 %	131,00 %

Årsmelding for året 2020

Norsk økonomi

I mars 2020 blei den norske økonomien treft av eit dobbelt sjokk; først i høve til at landet vart stengt ned for å kjempa mot korona epidemien og ikkje minst i høve til ein svært låg oljepris som følge av lågare etterspurnad globalt. Landet har vore gjennom ein av dei største nedgangskonjunkturane etter andre verdskrig. Det har vore ein rekordhøg arbeidsløyse og eit brått fall i verdiskapinga. Samla sett har likevel den norsk økonomien klart seg relativt bra om ein samanliknar oss med dei andre vestlege landa. Norges Bank ser for seg ei stort oppsving i 2021 etter kvart som folk blir vaksinerte og dei statlege restriksjonane kan trekkast tilbake.

I det korte bildet har dei statlege restriksjonane i kampen mot viruset ein kjølande effekt på norsk økonomi. På same tid blei det gjennom fjoråret sett i verk ei rekke kraftfulle tiltak for å stimulera økonomien. Norges Bank hadde tidlegare auka styringsrenta frå 0,5 prosent til 1,5 prosent, noko som ga meir potensiale for kraftfulle tiltak gjennom ordinær pengepolitikk. I 2020 ble styringsrenta redusert i tri omgangar, ned til rekordlågt 0 prosent.

I tillegg til ei rekordlåg styringsrente har også finanspolitikken blitt innretta svært ekspansivt. Tiltak som for eksempel innføringa av kompensasjonsordninga har bidratt til at det strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskotet er forventa å enda på 392,5 milliardar kroner, tilsvarande 12,3 prosent av trend-BNP for fastlands Noreg. Endringa målt mot 2019 (budsjettimpulsen) indikerer ein ekspansiv effekt på 4,5 prosent. For 2021 er det forventa at budsjettet skal bidra med ein kontraktiv impuls inn i norsk økonomi.

BNP for det norske fastlandet hadde ein nedgang på om lag 3,4 prosent i 2020. Norges Bank ser for seg ein auke på 3,7 prosent i 2021 og 3,1 prosent i 2022. Sentralbanken knyt sine prognoser for ei rask gjeninnhenting med auka konsum i hushalda, auka investeringar i bustadar og offentleg etterspurnad. Derimot trekkjer petroleumsinvesteringar og foretaksinvesteringar ned utviklinga i verdiskaping i 2021. Norges Bank syner vidare til at den underliggende inflasjonen er over målet, men at styrkinga av krona og utsikter til låg lønnsvekst vil bidra til at prisveksten minkar framover. Bustadmarknaden opplevde gjennom fjoråret ein sterk prisvekst, godt hjulpet av det låge rentenivået. Norges Bank har uttalt at ein lang periode med låge renter aukar faren for at finansielle ubalansar blir bygd opp. Utviklinga i bustadmarknaden og husholda si gjeldsbelastning vil dermed isolert sett kunne bidra til eit høgare rentenivå etter kvart.

Norges Bank har kommunisert at styringsrenta vil bli liggande på dagens nivå ei god stund framover, og har i rentebanen signalisert at renta vil auka gradvis frå første halvår 2022. På same tid blir det vist til at storleiken på tilbakeslaget i økonomien og vesentleg usikkerheit rundt vegen vidare tilseier at styringsrenta vil halda seg på dagens nivå heilt til det er klare teikn til at tilhøva i økonomien kan bli normalisert.

Lokalsamfunnet

Tunellen mellom Strand og Stavanger, Ryfast, vart opna 30.12.2019. Me meiner Ryfast har innverknad på vårt primærområde, både når det gjeld bustadbygging og næringsetablering, og då særleg i Strand Kommune. Hjelmeland Sparebank tar også del i dette. Vårt eige selskap Ryfylke Eiendomsmeistring, Aktiv Eiendomsmeistring, opplevde allereie i 2019, før tunellen opna, ein auke i sal av bustader og det har også vore slik i 2020.

Me trur det er viktig at me evnar å utvikla oss økonomisk og fagleg slik at me kan vera ein positiv og nyttig bidragsytar vidare. Saman med våre tilsette, samarbeidspartnarar og god oppslutnad frå våre lokalsamfunn skal me medverka til eit lokalsamfunn i framgang og utvikling.

Eigedom-, byggje- og anleggssektoren

Eigedom-, byggje- og anleggssektoren representerer ein av dei største konsentrasjon mot ein bransje, og utgjer om lag 7 % av banken sine totale utlån.

Oljesektoren bidreg sterkt til sysselsetting både direkte og indirekte. Covid-19 har påverka oljeprisen, som fekk eit kraftig fall våren 2020. Tiltak for å effektivisera og redusert etterspurnad frå leverandørindustrien påverkar også vårt marknadsområde. Usikkerheit kan påverka etterspurnaden når det gjeld bustadar, og aktivitet innan byggje- og entreprenørbransjen. På tross av Covid-19 har aktiviteten i byggenæringa vore større enn ein kunne forventa.

Havbruksnæringa

Fiskeoppdrett og fiskeforedling med tilknytte verksemder representerer den største private arbeidsplassen i lokalmiljøet. Mowi har alle laksekonsesjonane for oppdrett i sjø i Hjelmeland kommune. Totalt har Mowi 55 konsesjonar i regionen og slaktar all fisk i regionen på Ryfisk. Mowi ønskjer å vekse i Noreg, og har vore tydelege på at denne veksten må vera berekraftig. Gledeleg er at opprusting av industrianlegget er gjennomført og fungerer i høve til intensjonane og saman med leveranse av prosessbåt utgjer dette eit godt fundament for auka aktivitet og trygge arbeidsplassar.

I Tytlandsvik har Tytlandsvik Akva konsesjon for oppdrett på land, og det er under planlegging et nytt landbasert oppdrettsanlegg i Årdal i Ryfylke.

Jordbruket

Jordbruket er viktig for busetjing i vårt område. Mange bruk i Ryfylke er deltidsbruk, men det sikrar at areal og kunnskap blir halde ved like. Også i år har det vore fleire generasjonsskifte på bruk i vår region, og det er bra med tanke på framtida i Ryfylke.

Produksjon av mjølk er bærebjelken for mange heiltidsbruk. Innanfor tomatproduksjonen så blir det stadig strengare miljøkrav som ein må ta omsyn til.

Det blir satsa vidare på frukt i storskala, samt ciderproduksjon og då særleg i Hjelmeland. Dan Olav Sæbø sin Sølvcider vann VM i 2020.

Fleire landbruksprodukt har som ein konsekvens av Covid-19 hatt ein aukande etterspurnad.

Reiselivet i Ryfylke

Ryfylke har med sine nasjonale og internasjonale attraksjonar ein stor plass i reiselivssatsinga i Noreg. Dei siste åra har ein hatt ein kraftig vekst i besøkande, ein god vekst blant reiselivsbedriftene og investeringslysta er stor. 2020 blei eit annleis år, Covid-19 har prega oss og vil fortsetta i 2021 også. Ein forventar at reiseaktiviteten vil gradvis ta seg opp i 2021, men gjerne ikkje så rask som me hadde håpa på. Reiselysta har ikkje blitt mindre ifølge ein rapport frå McKinsey, og det blir forventa at ferie/fritids marknaden kjem raskare tilbake, medan bedriftsmarknaden vil verta varig endra. Ryfylke har på tross av situasjonen kome tåleg greitt ut av situasjonen, sjølv om det også her har vore utfordringar. Ryfast har hatt ein svært god effekt, og me ser at resten av Rogaland har fått auga opp for alt det Ryfylke har å by på.

Forutsetningar for å ha ei lønnsam og berekraftig reiselivsnæring i Ryfylke er stor. Me har store mengder urørt natur og autentiske opplevingar. Vår viktigaste jobb for å få eit enda meir berekraftig reiseliv, er å visa besøkande enda meir av det dei kan oppleve både før dei kjem og når der er her. Det vil resultera i forlenga opphaldstid og lokal verdiskaping. Nordmenn er blitt vår primærmarknad, men me treng jamn tilstrøyming av gjester frå heile verda for å skapa heilårs arbeidsplassar.

Reiselivet i Ryfylke kjem tilbake - sterkare og meir berekraftig.

Kommunikasjon

Det har i dei seinare år vore fleire offentlege satsingar innan kommunikasjon i vårt primærområde. Sandsfjord bru, Svtunellen, Ryfast og hydrogenferje på Hjelmeland i forbindelse med Riksveg 13, er av dei større prosjekta som er fullført og sistnemnde nærmar seg fullført. For næringane i vårt område betyr det å ha ein betre og meir effektiv kommunikasjon mykje.

Merkevara Ryfylke - Ryfylkealliansen

Ryfylkealliansen er ei foreining som gjennom langsiktig merkevarebygging skal fremma identitet, bulyst og verdiskaping i Ryfylke. Alliansen dekker banken sitt nedslagsområde, Hjelmeland, Forsand, Strand, Finnøy, Suldal og Sauda.

Hjelmeland Sparebank har i fleire år gitt alle kontantpremiar, til ungdomskulane, Strand og Sauda VGS i høve Ryfylke Quizen. Denne Quizen handlar om kunnskap om Ryfylke.

Merkevara Ryfylke og Ryfylkealliansen skal stimulera heile regionen til å hausta meirverdi og fordelar av dette fellesskapet. Hjelmeland Sparebank var vinnar av Merkevareprisen Ryfylke 2015.

Bankdrifta

Generelt

Når næringslivet går relativt godt og det er tilnærma full sysselsetting, ligg det også til rette for at bankdrifta kan bli bra.

Den underliggande drifta blir vurdert som god og me arbeider med å ha ei rasjonell drift.

Banken etterlever og reviderer årleg rutinar for styring og kontroll, og alle naudsynte dokument er etablerte.

Kostnad med funding, hybridkapital og konkurransen på rentenivå, både på innskot og utlån er framleis slik at banken har ein låg rentenetto.

Tapsengasjement

Det er gjennom året halde fokus på tapsutsette og misleghaldne engasjement.

Volum på misleghaldne engasjement over 90 dagar er ved utgangen av året på 12,7 mill. kroner, som er lågare enn 2019.

Organisering

Banken har ei leiargruppe som omfattar banksjef, leiar kundemarknad og leiar intern. Banksjef har overordna ansvar for drifta. Leiar kundemarknad har ansvar for all kredittgjeving og tilhøyrande risiko innan sine område.

I tillegg har leiar kundemarknad rolla som kvitvaskingsansvarleg. Leiar intern har ansvar for etterleving av regelverket og operasjonell risiko, medan banksjef har ansvar for marknads- og likviditetsrisiko.

Kompetansefremjande tiltak

For å kunna yta fullgod økonomisk rådgjeving er det vesentleg at rådgjevarane har god produktkompetanse. I tillegg må rådgjevarane ha kompetanse om kva ansvar som kviler på den enkelte ved økonomisk rådgjeving. Også i 2020 vart det gjennomført oppdateringsprøver etter gjeldande regelverk for alle rådgjevarane.

Banken sine tilsette deltek gjennom heile året på ulike kurs for å halde seg oppdaterte på fagområda i banken.

Eika Alliansen.

Hjelmeland Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av om lag 60 lokalbankar, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har ein samla forvaltningskapital på over 450 milliardar kroner, 850 tusen kundar og meir enn 3000 tilsette. Dette gjer Eika Alliansen til ein av dei største aktørane i den norske bankmarknaden. Alliansen har 200 bankkontorer i 148 kommunar og er dermed ein viktig aktør for verdiskaping og arbeidsplassar i mange norske lokalsamfunn.

Lokalbanken ved di side

Lokalbankane bidreg til økonomisk vekst og tryggleik for privatkundar og lokalt næringsliv i mange norske lokalsamfunn. Det å vera til stade fysisk i lokalsamfunnet der kundane bur, med lokale rådgjevarar som har eit personleg engasjement for den enkelte personkunden og det lokale næringslivet, gir oss eit fortrinn. Fysisk nærleik saman med digitale løysingar for kvardagsbanken bidreg til at kundane får ei unik kundeoppleving. Det er den samla kundeopplevinga som er lokalbankane sitt viktigaste konkurransefortrinn og som har gjort at lokalbankane har blant landet sine mest tilfredse kundar både i person – og bedriftsmarknaden.

Eika Gruppen styrker lokalbanken

Ei av Eika Gruppen si viktigaste oppgåve er å sikra lokalbankane moderne og effektiv bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tenesteleveransar. Leveransane inkluderer ein komplett plattform for bankinfrastruktur inkludert IT og betalingstenestar.

I 2020 inngjekk Eika og lokalbankane ein avtale med TietoEVRY om leveranse av kjernebankløysingar til lokalbankane i alliansen. Avtalen vil styrka alliansebankane si langsiktige konkurransekraft gjennom betydelege kostnadseffektivisering, styrka utviklingskraft og auka strategisk fleksibilitet. Bankane får ei framtidretta IT-plattform som svarer opp kundane si stadig aukande forventningar til digitale løysingar og tenester. Avtalen med TietoEVRY er berekna å gi alliansebankane i Eika ei årleg effektivisering i kostnader på om lag 40 prosent tilsvarande NOK 220-250 millionar. Overgangen til TietoEVRY er forventa å vera gjennomført for alle bankane i 2022-23.

Den ekstraordinære situasjonen i 2020 forårsaka av korona-pandemien, sette mange av Eika sine løysingar og leveransar til lokalbankane på prøve som var vanskeleg å sjå for seg. Både IT-løysingar og infrastrukturen har vist seg svært robust. Gjennom året har Eika Gruppen hjulpet bankane i alliansen med effektive og trygge IT-løysingar og -infrastruktur både til bankane og kundane. Effektive samhandlingsverktøy har sikra tilnærma normal drift, også i periodar der mange av medarbeidarane var på heimekontor. I tillegg har Eika også hjulpet bankane på mange områder knytt til bankane si handtering av dei ulike støttetiltaka som vart sett i gong av myndighetene gjennom året. Dette både i så vel forarbeida, ved implementering, samt i rapportering og når det gjaldt oppdatering av tiltaka.

Produktselskapa i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmevling - leverer eit breitt spekter av finansielle produkt, kommersielle løysingar og kompetansehevande tenester.

Utover desse leveransane gir Eika Gruppen alliansebankane tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, styring av verksemda med Eika ViS og økonomi- og rekneskapstenester med Eika Økonomiservice. I tillegg arbeider Eika Gruppen innanfor områder som kommunikasjon, marknad og merkevare, berekraft og næringspolitikk for å ivareta lokalbankane sine interesser også på desse områda.

Eika Boligkreditt sikrar lokalbanken langsiktig funding

Eika Boligkreditt er lokalbankane sitt kredittforetak, direkte eigd av 62 norske lokalbankar og OBOS. Eika Boligkreditt sitt hovudformål er å sikra lokalbankane tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering. Selskapet har konsesjon som kredittforetak og finansierer sin utlånsvirksomheit ved å utsteda internasjonalt rata obligasjonar med fortrinnsrett (OMF). Det gjer at Eika Boligkreditt har anledning til å ta opp lån i det norske og internasjonale finansmarknaden, og til ei kvar tid søka finansiering der ein kan oppnå marknaden sine beste vilkår. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankane dermed tilgang på svært gunstig finansiering, og kan oppretthalda konkurransekrafta mot større norske og internasjonale bankar.

Eika Boligkreditt har ein forvaltningskapital på 129 milliardar kroner (pr Q3 2020) og er følgeleg ein viktig bidragsytar til at kundane i lokalbankane oppnår konkurransedyktige vilkår på sine bustadlån.

Provisjonsinntekter utgjorde kr 3,1 mill.

Marknadsretta tiltak/sal av produkt

Kunderådsgjevarane har i 2020, som før, vore ute i marknaden på besøk hos eksisterande kundar.

Banken har framleis størst vekst i Strand kommune. Kontoret på Jørpeland er bemanna med to og tre rådgjevarar dagleg i tillegg til ein rådgjevar frå kundesenteret. Me har sidan september 2014 delt lokale med Aktiv Eiendomsmevling. Me ser framleis ein auke i interessa for banken også i dei andre kommunane. Banken har fast kontordag på Finnøy. I Suldal vart det auka til 3 kontordagar i veka i 2019, og etter det har me sett ein god vekst. Antal kontordagar der blir oppretthalde vidare.

Kundane gir tilbakemelding at dei føretrekkjer, og er meir tilfreds, med ein bank som er til stades i lokalmiljøet. Pga Covid 19 har ikkje banken deltatt på stand, og har i tillegg hatt avgrensa marknadsaktivitetar i året som har gått. Me har likevel på tross av dette klart å oppretthalda aktiviteten og vera til stades i marknaden. Banken er sponsor for mange ulike aktivitetar innan idrett, men heller ikkje her har me fått deltatt fysisk slik som ein helst ønsker. Me har også i 2020 vore ute i lokalmiljøet og gitt midlar frå gåvefondet ved tilstellingar til det enkelte lag/mottakar. Dette har blitt positivt mottatt.

Skadeforsikring.

Banken hadde eit bruttosal på kr 3,9 mill. Porteføljen har auka med 1,26 mill. kroner, og ved utgangen av året var total portefølje på 16,1 mill. kroner. Dette har gitt banken provisjonsinntekter på 2,65 mill. kroner.

Eika Forsikring AS er Norge sitt femte største forsikringsselskap som leverer eit breitt spekter av skade- og personforsikringsprodukt som blir selde i vår bank.

Som tala viser, så merkar me godt at det er enkelt å skifta forsikringsselskap og at priskonkurransen er stor. Skadeforsikring er eit produkt med stort potensiale for banken, og me jobbar heile tida mot å få fleire kundar til å sjå fordelene med å ha forsikringane hjå sin lokale sparebank.

Personforsikring

I samarbeid med Eika forsikring AS sel me også livsforsikringsprodukt som dekker død, ufør og kritisk sjukdom. Me tilbyr også Barneforsikring. Livprodukt er eit naturleg og svært viktig produkt som rådgjevarane tilbyr kundane i samband med samla økonomisk rådgjevingsmøte.

Banken hadde eit bruttosal i 2020 på kr 1,02 mill. Porteføljen har auka med 0,69 mill. kroner, og ved utgangen av året var total portefølje på personforsikring på 4,83 mill. kroner. Dette har gitt banken provisjonsinntekter på 0,61 mill. kroner.

Sparing og plassering

På området sparing og plassering samarbeider banken både med Eika Kapitalforvaltning og med Skagen Fondene, og tilbyr derfor eit breitt spekter av aksjefond og rentefond. I banken er det 5 rådgjevarar som innehar autorisasjonen for Finansiell Rådgjeving.

I utgangen av 2020 hadde banken ei portefølje i Eika Kapitalforvaltning pålydande kr 80 mill. og i Skagen Fondene på kr 137 mill. Provisjonsinntektene i 2020 var samla på dette området kr 1,4 mill.

Pensjon

Banken tilbyr sal av obligatorisk tenestepensjon, som alle bedrifter er pålagt å ha for sine tilsette. Dette er med på å knyta bedriftene tettare til banken.

Kort

Eika Kredittbank leverer banken komplette produkt for debet- og kredittkort. Provisjonen frå kort utgjør ein viktig del av inntekta til banken.

Leasing

Saman med De Lage Landen Finans tilbyr Hjelmeland Sparebank også leasing i tillegg til lån med salspant. For næringslivet er leasing eit godt alternativ til ordinære avdragslån.

Bustadfinansiering

Produktselskapet Eika Boligkreditt (EBK) er bustadkredittverksemda til Eika Gruppen AS. EBK gjer det mogleg for bankane å tilby langsiktig og konkurransedyktig bustadfinansiering.

Hjelmeland Sparebank har sidan 2011 nytta seg av EBK. EBK er eit godt produkt for banken då det gjer at banken kan ha eit konkurransedyktig tilbod i ein marknad med sterk fokus på renta.

Totalt har banken plassert lån for 743 mill. kroner i EBK.

Eigedomsmekling

Banken etablerte i 2008 rådgjevingskontor på Jørpeland saman med vår eigedomsmeklar Ryfylke Eiendomsmegling AS. Ryfylke Eiendomsmegling AS inngår som ein del av konsernet Hjelmeland Sparebank der banken eig 70% av selskapet.

Ryfylke Eiendomsmegling AS har bygd opp eit godt rykte, og står i dag fram som den fremste meklaren i Ryfylke. I 2013 gjekk dei inn i samarbeid med Aktiv og brukar det namnet i marknadsføring.

Resultatrekneskap

Føresetnad om vidare drift

Rekneskapen er gjort opp under føresetnad om at drifta av banken skal halda fram og styret stadfestar at slik føresetnad er til stades.

Driftsresultat før skatt syner eit overskot på 24,6 mill. kroner (konsern 25,6 mill. kroner). Noko lågare enn for 2019.

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

Hjelmeland Sparebank hadde i 2020 netto rente- og kredittprovisjonsinntekter på 44,9 mill. kroner (44,0) I høve til GFK er det 1,38 %, ein reduksjon på 0,05 prosentpoeng.

Det er i år betalt avgift til Bankenes Sikringsfond på 1,1 mill. kroner og det utgjør 0,03 % av GFK.

Andre driftsinntekter

Netto andre driftsinntekter er 19,4 mill. kroner (17,0) og i høve til GFK er det 0,59 % (0,55). Provisjon- og gebyrinntekter er auka med 1,5 mill. kroner. Det har vore ei auke i formidling av lån til Eika Boligkreditt, som har ført til høgare provisjonsinntekt. Netto vinst på verdipapir og valuta er 0,4 mill. kroner. Eika Kapitalforvaltning har banken sitt mandat som forvaltar av obligasjonane.

Det er betalt utbytte frå Eika Gruppen på 4,6 mill. kroner, Eika Boligkreditt på 0,7 mill. kroner, VN Norge på 0,6 mill. og Eiendomskreditt på 0,1 mill. Omsetning av valuta er ikkje vesentleg.

Driftskostnader

Driftskostnadane er på 37,7 mill. kroner (33,5), i høve til GFK utgjør det 1,16 % (1,09). Av dette utgjør kostnader til lønn 0,45 % (0,57). Sum lønn og andre personalkostnader utgjør 18,9 mill. kroner (18,0), og andre driftskostnader 18,5 mill. kroner (15,1). Det vart i 2020 kostnadsført 2,7 mill. kroner i samband med Eika Gruppen sitt standardiserings prosjekt. Endring i avskrivning er uvesentlege.

Kostnadsprosenten er 65,2 % mot 60,3 % i 2019.

Tap og nedskrivningar

Forskrift om årsregnskap for bankar, kredittforetak og finansieringsforetak ble endra med verknad frå 1. januar 2020. Endringane inneber at unoterte bankar frå og med 1. januar 2020 må følge klassifisering og målereglerne i IFRS 9. Lån og garantiar er gjennomgått i samsvar med dette.

Netto resultatført tap på utlån og garantiar utgjer eit tap på 2,0 mill. kroner. Det er resultatført tap utlån og garantiar med i alt 4,4 mill. kroner, konstatert tap 2,4 mill. kroner og ein reduksjon nedskrivningar steg 3 på 3,9 mill. kroner. Sjå note 11.

Banken er ikkje eksponert mot svært utsette bransjar i forbindelse med Covid-19 og ein ser ikkje framover for seg ytterlegere nedskrivningar enn det nedskrivingsmodellen tilseier.

Skatt

Skattekostnaden er berekna til 4,5 mill. kroner (konsern 4,6 mill. kroner).

Viser til note 24.

Disponering

Resultat av ordinær drift før skatt viser eit overskot på 24,6 mill. kroner (konsern 25,6 mill. kroner).

Av overskotet etter skatt på 20,1 mill. kroner, er det ikkje avsett utbytte for 2020.

11,3 mill. kroner blir overført til utjamningsfond.

Kjernekapitalen er tilført 20,1 mill. kroner fordelt slik:

Auke i bankens fond	7,8
Auke i utjamningsfondet	11,3
Auke i gåvefondet	1,0

Banken hadde ved utgangen av året ein eigardelkapital på 111,8 mill. kroner, fordelt på 1.117.700 stykk pålydande kr 100,-. Av desse eig banken 5.823 stk.

Balanse

Forvaltningskapitalen

Hjelmeland Sparebank sin forvaltningskapital har i 2020 hatt ein auke på 118,6 mill. kroner (170,7) tilsvarande 3,8% (5,8). Per 31.12. forvalta sparebanken 3.213,2 mill. kroner.

Utvikling i utlån

Brutto utlån til kundar i eiga bok utgjer ved årsskiftet 2.736,6 mill. kroner (2.708,5). Dette er ein auke på 28,1 mill. kroner, tilsvarande 1,0 % (6,8%). Banken sine utlån gjennom Eika Boligkreditt (EBK) er 742,9 mill. kroner. Samla vekst inkludert EBK er 182,3 mill. kroner. Utlån til privatkundar utgjer 73,3 %, til landbruk 10,9 % og til andre næringsdrivande 15,8%

Viser til note 10.

Utvikling i innskot.

Innskot frå kundar er 2039,6 mill. kroner (1925,4), ein auke på 114,2 mill. kroner tilsvarande 6,0 %. Innskotsgarantiordninga dekker 71 % av totale innskot. Banken har ved årsskiftet ei innskotsdekning på 74,5%. Banken har ei tilfredsstillande spreing av innskota og styret vurderer likviditetsrisikoen i innskotsportefølje som avgrensa.

Verdipapir

Hovudmålet med kjøp av obligasjonar er å støtta lovpålagte krav til likviditet. Banken si portefølje på 228,4 mill. kroner i obligasjonar blir nytta som likviditetsreserve og ikkje som handelsportefølje.

Obligasjonane har flytande rente og rentesatsen blir regulert i samsvar med endringane i 3 mnd. NIBOR- renta. Sjå note 27.

Banken sit nå med ein portefølje på anleggsaksjar på 81,4 mill. kroner og eit rentefond på 6,2 mill. kroner.

Eigenkapital/Kapitaldekning

Etter disponering av overskot er banken sin eigenkapital nå 409,498 mill. kroner (328,1).

Eigenkapitalen består av sparebankfondet på 141,7 mill. kroner, gåvefond 7,0 mill. kroner, utjamningsfond 84,0 mill. kroner, fond for urealiserte gevinstar 29,4 mill. kroner. I tillegg innskoten eigenkapital på 111,8 mill. kroner, overkursfond på 1,1 mill. kroner og fondsobligasjonskapital på 35 mill. kroner. Banken eig sjølv eigenkapitalbevis for 0,5 mill. kroner.

Kapitaldekninga ved utgangen av året er 22,26 % (22,96 %). Styresmaktene sitt krav på ren kjernekapital er på minimum er 11,0% inklusiv bufferkrav og 13,5 % inklusiv SREP.

Kjernekapitaldekning er 20,55 % og rein kjernekapitaldekning er på 18,55%.

Styret vurderer at banken er godt kapitalisert. Viser til note 4.

Rapportering av kapitaldekning ved konsolidering samarbeidande grupper blir vist i note 4.

Konsernet Hjelmeland Sparebank

Konsernet består av Hjelmeland Sparebank og Ryfylke Eiendomsmegling AS, der banken har ein eigardel på 70%. Sjå note 18.

Risikostyring

Verksemda i Hjelmeland Sparebank skal vera innanfor ramma låg til moderat risikoprofil. Styret meiner at den interne kontrollen er i samsvar med forskrift om risikostyring og internkontroll. Banken har etablert egne strategiar for risiko, og det er konkrete mål for styring og rammer. Desse strategiane blir reviderte årleg saman med banken sin planprosess elles.

Med bakgrunn i Finanstilsynet sine føresegner om kontrollansvar og internkontroll i sparebankar, har styret etablert systematisk overvakings- og rapporteringssystem på alle nivå for dei ulike hovudområda i banken.

Ansvarleg for dei ulike områda rapporterer kvartalsvis med ein utvida årleg rapport til dagleg leiar. På bakgrunn av innkomne rapportar og eiga vurdering gir banksjefen ei totalvurdering av internkontrollen til styret. Ekstern revisor får rapporten, og gir ein uttale til styret om at arbeidet er gjennomført og at rapporten er i samsvar med den faktiske stoda i organisasjonen.

Rapportane angir at kontrollen er på eit akseptabelt nivå.

Styret og banken har utarbeidd ICAAP-rapport og kartlagt kva kapital banken må ha i ulike framskrivingar med nedgang i økonomien, samt risikoområda og kva kapital me må ha i høve til dei.

Interne ressursar har i 2020 blitt nytta til rapportering og oppfølging.

Operasjonell risiko

Risikoen for tap i forhold til svakhetar eller feil i prosessar og system, feil gjort av tilsette, eller eksterne hendingar. Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i banken sin policy for operasjonell risiko og internkontroll. Det blir gjennomført risikovurderingar både på overordna nivå, men også innanfor ulike prosessar som banken til ei kvar tid er eksponert for. Hendingar som har påverka, eller kan påverka banken sin lønnsomhet og/eller omdømme, blir følgt systematisk opp. I tillegg til at det årleg blir føretatt ein omfattande gjennomgang av vesentlege operasjonelle risikoar og kontrolltiltak, tar leiinga ei løpande vurdering av operasjonelle risikohendingar og iverksett ytterlegare risikoreduserande tiltak ved behov. Det blir tatt løpande rapportering av operasjonelle tapshendingar og internkontrollavvik til leiinga og styret.

Likviditetsrisiko

Risikoen for at banken ikkje er i stand til å innfri sine forpliktingar ved forfall, samt risikoen for at banken ikkje klarer å møte sine likviditetsforpliktingar utan at kostnaden aukar dramatisk. Ut i frå eit breiare perspektiv inneheld likviditetsrisiko også risiko for at banken ikkje er i stand til å finansiera auke i eigendelar etter kvart som refinansieringsbehovet aukar. Likviditetsstyringa tar utgangspunkt i banken sin overordna likviditetspolicy vedtatt av styret. Likviditetspolicyen blir gjennomgått minimum årleg. Banken sine rammer og retningslinjer for likviditetsrisiko blir spegla i banken sin konservative risikoprofil på området.

Marknadsrisiko

Banken er eksponert for marknadsrisiko, som er risikoen for at verkeleg verdi av framtidig kontantstraum knytt til finansielle instrumenter vil bli endra pga. endringar i marknadsprisar. Marknadsrisiko er knytt til opne posisjonar i rente-, valuta og aksjeprodukt som er eksponert mot endra marknadsprisar og endringar i volatiliteten til prisar som rentesatsar, kredittspreadar, valutakursar og aksjeprisar.

Styring av marknadsrisiko tar utgangspunkt i styrevedtatt policy for marknadsrisiko kor det er satt rammer for eksponering innan ulike risikokategoriar. Risikoeksponering og -utvikling blir overvaka løpande og rapportert periodisk til styre og leiing.

Sjå note 15-17 for vurdering av marknadsrisiko.

Forretningsrisiko

Risiko for tap på grunn av endringar i eksterne forhold som marknadssituasjon eller myndighetene sine reguleringar. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko. Styring og kontroll med banken sin forretningskikkrisiko er basert på banken sin styrefastsatt policy. Alle tilsette blir pålagt å bidra til at kundane sine behov og rettigheter blir ivaretatt på ein tilfredsstillande måte. Ved å gje kundane ei fagleg god og ærleg handtering, skal kundane ta bevisste og velinformerte val.

Compliance (etterleving)

Compliancerisiko er risikoen for at banken pådrar seg offentlege sanksjoner/bøter eller økonomiske tap som følge av manglande etterleving av lovar og forskrifter. Banken vektlegg gode prosessar for å sikra etterleving av gjeldande lover og forskrifter. Styret vedtek banken sin compliance-policy som beskriver hovudprinsippa for ansvar og organisering. Det blir arbeidd kontinuerleg med å vurdere beste tilpassing til nye reguleringar og nytt regelverk for både å ivareta etterleving og effektivitet i organisasjonen. Nye reguleringar og nytt regelverk som kan påverke drifta skal fortløpande bli inkludert i rutinar og retningslinjer.

Aktiviteten på compliance-området har vore stor i dei siste åra, særleg i høve til krava innan kvitvasking og GDPR. Banken har implementert spesifikke rutinar og retningslinjer for å sikra etterleving, og jobbar aktivt for å oppretthalde og vidareutvikla dei tilsette sin kompetanse på området.

Renterisiko

Risiko for at renta på kundeinnskot og på lån frå andre finansieringskjelder endrar seg raskare enn det er råd å få endra på vilkåra for lån til kundar og til finansinstitusjonar.

Det har vore ein auke i innskot til fast rente. Per 31.12.20 er desse innskota 374 mill. kroner (370). Elles er det i banken innskot for 107 mill. kroner (112) kor renta er relatert til 3 mnd NIBOR. Tilsvarande utlån representerer 88 mill. kroner (81)

Ved renteendringar oppover medfører det at me har eit visst rentetap på grunn av at lovverket ikkje får regulert utlånsrenta like raskt som innskotsrenta, og motsett ved fall i renta.

Obligasjonane som banken eig har flytande rente med regulering kvart kvartal i høve til endring i 3 mnd. NIBOR. Det same gjeld for obligasjonslåna som sparebanken har tatt opp.

Risikoen for rentetap som følge av at sparebanken ikkje raskt nok kan tilpassa rentenivået i banken i høve til endringar i det generelle rentenivået i samfunnet er låg til moderat.

Valutarisiko

Risiko for tap ved at kursen mellom norske kroner og utanlandsk valuta skal endra seg i disfavour av den valutaposisjonen banken måtte ha.

Ved årsskiftet har Hjelmeland Sparebank ingen lån i utanlandsk valuta. Sparebanken har ei mindre beholdning av kontantar i valuta for å ivareta kundane sine behov for reisevaluta. Indirekte har banken også ein valutarisiko ved at det er garantert for lån i valuta som kundar har tatt opp. Låna utgjer 30,2 mill. kroner (41,8) kroner og er spreidde i fleire valutslag, men i hovudsak CHF. Låna er sikra med pant. Ingen av engasjementa er vurdert som tapsutsette.

Garantiar kan blir fornya dersom kunden stiller tilstrekkeleg sikkerheit og likviditet til å dekkja disagio fortløpande.

Styret vurderer krava til å vera tilstrekkelege slik at banken har låg risiko knytt til slike garantiar.

Kursrisiko

Risiko for at omsetningsverdien på banken si verdipapirportefølje kan bli redusert i høve til bokført verdi og at det av dette oppstår bokføringsmessig tap for banken.

Obligasjonane banken eig er forvalta av Eika Kapitalforvaltning og per 31.12. er bokført til 228,4 mill. kroner (222,0). Styret har vedteke grenser for maksimal eksponering i selskap og sektor og dette blir rapportert til styret månadleg.

Banken sine anleggsaksjar er strategisk plassering i Eika Gruppen og Eika Boligkreditt.

Samla sett er det styret si vurdering at kursrisikoen i banken er låg.

Kredittrisiko

Risiko for at ein kunde ikkje kan dekkja sine skyldnader ved forfall, t.d. ikkje betala attende eit lån på grunn av manglande betalingsevne eller vilje.

Risikoklassifiseringa er ein integrert del av kredittvurderingsprosessen i banken, og for alle vesentlege engasjement skal det etter banken sine rutinar føreligga ei risikoklassifisering. Det blir brukt ein standardisert modell som er felles for både privatmarknaden og næringslivmarknaden, men kriteria som ligg til grunn for klassifiseringa er vekta ulikt i dei to marknadene.

Risikoklassifiserings modellen validerast årleg av hhv Deloitte og KPMG.

Låna er fordelte på mange små låntakarar i ulike bransjar. Dei største engasjementa blir regelmessig og minst kvart kvartal vurderte av administrasjonen, med minst årleg rapport til styret.

Risikoklassifisering av brutto utlån går fram av note 6.

Kredittrisiko og oppfølging av tapsutsette engasjement er av stor viktighet, og blir overvaka gjennom analysar, rapportering misleghald, restanse og overtrekk.

Styret får framlagt kvartalsvise kredittrapportar som syner risikoen banken har tatt på området sett mot dei rammer styret har satt i kredittpolicy. Rapporten er brukt gjennom fleire år og gir administrasjonen og styret viktig informasjon om banken si risikostyring på kredittområdet.

Finanstilsynet sine «Retningslinjer for forsvarleg utlånspraksis» er implementert i banken si kreditthandbok. Som følge av overgang til IFRS har banken oppdatert sine retningslinjer for tap på engasjement.

Oppfølging og kontroll med kredittrisikoen blir sett på som god, og styret vurderer den samla kredittrisikoen som moderat.

Personaltilhøve, miljø og tryggingstiltak

Det er ved utgangen av året 22 tilsette i banken som utgjør 20,1 årsverk i bankdrifta og 0,3 årsverk i reinhaldsfunksjon.

Lån til tillitsvalde og tilsette går fram av note 21.

Fråvær

Fråværet syner slik utvikling:

2020	2019
3,09	2,11

Sjukefråværet har i året våre noko høgare enn 2019. Hjelmeland Sparebank er ei IA-verksemd.

Banken har kollektiv pensjons- og ulykkesforsikring gjennom forsikrings- selskap for sine tilsette.

Ytre miljø

Sparebanken driv ikkje verksemd som ureinar det ytre miljø ut over det som følgjer av vanleg bankdrift.

Arbeidsmiljø

Banken ser det som viktig med god trivsel og godt arbeidsmiljø.

Ulykke og skader

Det har ikkje vore ulykker eller skader av noko slag i 2020.

Samfunnsansvar

Hjelmeland Sparebank skal være ei viktig kjelde til vekst og trivsel i Ryfylke og vera det naturlege valet for tenester innan banken sitt verkeområde. Som leiande finansinstitusjon for målgruppene vil Hjelmeland Sparebank i samarbeid med andre, bidra til ei positiv utvikling i distriktet.

Me skal leggja stor vekt på at kundane er tilfredse med dei tenester dei mottar og skal føla seg velkomne i banken. Gjennom tilfredshet over tid skal me skapa gode relasjonar med kundane.

Drifta skal vera basert på strenge krav til etikk og forretningsmoral. Høvet til kundar og kollegaer skal vera basert på dei etiske grunnverdiar som gjeld for finansnæringa generelt og banken sine etiske retningslinjer. Banken skal ha ein organisasjonskultur prega av våre verdiar og kontinuerleg læring.

Hjelmeland Sparebank har i alle år bidrege til lokalsamfunnet og Ryfylke, som også er vårt nedslagsområde, både med sponsormidlar og frå gåvefond. Banken er sponsor for fleire av idrettslaga i fylket, i tillegg til Hjelmeland Teaterlag og enkeltutøvarar innan skiidrett, trail m.m. Banken har vore hovudsponsor for Frukt og Laks Festivalen sidan starten. Me har frå gåvefondet vårt gitt til mange av dei aktivitetane som ikkje naturleg ville fått av sponsormidlane våre. Det vere seg skyttarlag, fritidsklubbar, fritid/turposter, korps, ungdomslag, bygderåd, bedehus, teaterlag og fleire.

Dei fleste ungdomane i Hjelmeland vel å flytta frå bygda når dei skal ta vidare utdanning. Hjelmeland Sparebank har tatt kontakt med skulen og tilbydd læremateriale og personlege ressursar, til å førebu dei unge til å handsama eigen økonomi.

Det er fleire kvinner enn menn tilsette banken. I leiargruppa på 3, er det ei kvinne. Blant rådgjevarane er det eit fleirtal kvinner. I banken sitt styre er 3 av 6 medlemmer kvinner.

Me meiner det ikkje blir gjort skilnad på tilsette eller ved tilsettingar på grunn av kjønn, nasjonalt opphav, religion eller livssyn.

Hjelmeland Sparebank er oppteken av sitt samfunnsansvar og har innarbeida dette i overordna retningslinjer under konkrete emne som etikk, helse, arbeidsmiljø og sikkerheit, ytre miljø, arbeid mot kvitvasking og økonomisk kriminalitet. Me har årleg gjennomgang av rutinar og instruksar, samt etterleving av lovverket rundt dette.

Fram mot 2030 skal Noreg gjennom ei omfattande omstilling, der klimakutt og -endringar, nye krav, konkurranse og stramme offentlege budsjett, vil legge press på norske lokalsamfunn og bedrifter.

Lokalbanken si rolle som drivkraft for vekst og utvikling for privatkundar, næringsliv og norske lokalsamfunn, vil framover bli viktigare enn nokon gong. Lokalbanken sitt rådgjevingstilbod og nærleik til kundane gjer oss til nøkkelaktørar i omstillinga av norske småbedrifter, og i å sikra ny aktivitet og arbeidsplassar når det som ikkje er berekraftig skal erstattast. Nærleik til kunden gir også lokalbanken eit godt utgangspunkt for å tilby relevante produkt for den voksende kundegruppa som er opptatt av berekraft.

Banken har ingen forskings- og utviklingsaktivitet.

Eigartilhøve/organisasjon

Hjelmeland Sparebank er ein institusjon som er dels sjøveigande og dels eigd av andre som eig eigenkapitalbevis, og er organisert i samsvar med finansforetaksloven med tilhøyrande forskrifter.

Sjå note 39

Forstandarskapet

Det høgaste organet i banken er forstandarskapet som har 16 medlemmer:

6 blir valde av eigarane av eigenkapitalbevisa,

2 blir valde av kommunestyret,

4 blir valde av innskytarane, og

4 blir valde av og mellom dei tilsette.

Forstandarskapet fastset banken sine vedtekter, vedtek banken sitt rekneskap, vel banken sine representantar i styre og kontrollnemnd. Honorar til medlemmene i forstandarskapet går fram av note 21.

Leiar i forstandarskapet er Dagfinn Svadberg Hatløy

Styret

Forstandarskapet vel 6 medlemmer til styret, som saman med banksjefen er ansvarleg for drifta av sparebanken.

Styret har i året hatt 11 ordinære møte. I tillegg har det vore eit strategimøte, samt møte på telefon for avklaring av saker som ikkje kan venta til ordinært møte. På styremøta er det mellom anna gjennomgått periodiske rekneskap målt mot budsjett og fjoråret. Vidare går styret gjennom administrasjonen sine rapportar over utviklinga i banken, samt omsetning av verdipapir og større kredittsaker. Styret får òg rapportar som viser status på arbeidet med styret sine vedtak og kor banken ligg i høve til dei strategiske måla. Styret følgjer ein plan for revidering av styringsdokumenta i banken.

Honorar til styret går fram av note 21.

Leiar i styret er Lise Hansson

Revisjon

Til å kontrollere verksemda er sparebanken pliktig å ha revisor.

Meldinga frå revisor ligg ved årsmeldinga. Godtgjersla til revisjonen går fram av note 22.

Statsautorisert revisor Inge Soteland frå RSM har denne oppgåva i banken.

Utsiktene framover

Styret ser det som eit hovudmål å sikra ei langsiktig og stabil verdiauke av banken gjennom å utvikla vidare den verksemda me i dag driv. Dette skal skje innanfor dei rammer som går fram av finanslovgivinga, banken sine vedtekter og dei retningsliner forstandarskapet har gitt. Me skal yte fullgod service til kundane og sikra tilstrekkeleg vekst i storleik og tilbud for å møta og halda følge med utviklinga i banken sitt virkeområde. Banken skal sikra trygge og interessante arbeidsplassar og vera attraktiv for personar med realkompetanse i samsvar med stadig stigande kvalifikasjonskrav, og me skal ta godt vare på dei tilsette.

Styret forventar at 2021 skal bli eit godt år for banken. Den underliggjande drifta har utvikla seg godt. Det er ytterlegare potensiale ved fleksibel bruk av dei ulike ressursane me rår over i banken, for å løysa både eksisterande oppgåver på ein meir rasjonell måte og å kunna ta på oss nye oppgåver.

Banken skal over tid gi eigarane direkteavkastning på minimum 3% over snitt risikofri rente for tilsvarande periode.

Takk!

Styret vil retta ein spesielt stor takk til dei tilsette i banken for all innsats i 2020.

Vidare vil styret takka kundane og eigarane for tilliten dei syner og for ein god oppslutnad om Hjelmeland Sparebank, som gjer det mogleg for oss å driva vidare som ein sjølvstendig og frittstående finansinstitusjon.

Me ønskjer at godt samarbeid og felles innsats skal gje positiv utvikling for banken og regionen i åra framover.

4130 Hjelmeland, den 31. desember 2020/4. mars 2021.

 Lise Hansson Styreleiar	 Lene Marie Nestleir Nestleiar	 Grynd Ravnås Lundbakk
 Berit T. Skiftun	 Liv Jorunn Tjelmeland	 Odd Magne Hetlelid Styremedlem tilsette
 Søsanna Poulsen Banksjef		

Resultatregnskap

Ordinært resultat - Tall i tusen kroner	Noter	Morbank		Konsem	
		2020	2019	2020	2019
Renteinntekter fra eigendelar vurdert til amortisert kost		80.131	90.496	79.687	90.005
Renteinntekter fra andre eigendelar		3.168	4.280	3.168	4.280
Rentekostnader og liknande kostnader		38.383	50.748	38.336	50.692
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	Note 18	44.916	44.028	44.519	43.594
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktenester	Note 20	14.646	13.140	14.646	13.140
Provisjonskostnader og kostnader ved banktenester	Note 20	1.981	1.988	1.981	1.988
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrument	Note 29	6.010	5.163	6.010	5.163
Netto verdiendring og vinst/tap på valuta og finansielle instrument	Note 20	437	409	437	409
Andre driftsinntekter	Note 20	244	261	10.826	10.025
Netto andre driftsinntekter	Note 20	19.355	16.984	29.937	26.749
Lønn og andre personalkostnader	Note 21	18.894	18.007	23.939	22.502
Andre driftskostnader	Note 22	18.510	15.144	22.390	18.990
Avskrivningar og nedskrivningar på varige og immaterielle eigendelar	Note 32	305	305	598	600
Sum driftskostnader		37.709	33.456	46.926	42.092
Resultat før tap		26.562	27.556	27.530	28.251
Kredittap på utlån, garantiar mv. og renteberande verdipapir	Note 11	1.953	-263	1.953	-263
Resultat før skatt		24.609	27.819	25.577	28.513
Skattekostnad	Note 24	4.509	6.034	4.621	6.034
Resultat av ordinær drift etter skatt		20.100	21.785	20.956	22.480
<i>Utvida resultat - Tall i tusen kroner</i>					
Verdiendring egenkapitalinstrument til verkeleg verdi over utvida resultat		3.724		3.724	
Skatt					
Sum postar som ikkje vil bli klassisifert over resultatet		3.724	0	3.724	0
Sum utvida resultat		3.724	0	3.724	0
Totalresultat		23.824	21.785	24.680	22.480
Totalresultat per egenkapitalbevis		12,08	11,04	12,51	11,40
Resultat etter skatt per egenkapitalbevis		10,19	11,04	10,62	11,40
<i>Totalresultat</i>					
Majoriteten sin andel av totalresultatet i perioden				24.423	22.273
Minoriteten sin andel av totalresultatet i perioden				257	208
Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittleg forvaltningskapital		0,62 %	0,71 %	0,64 %	0,73 %

Balanse - Eigendelar

Tal i tusen kroner	Noter	Morbank		Konsern	
		2020	2019	2020	2019
Kontantar og kontantekvivalenter		3.300	2.877	3.300	2.877
Utlån til og fordr. på kredittinstit. og fordr. på sentralbanker		160.249	102.813	160.249	102.813
Utlån til og fordringar på kundar til amortisert kost	Note 6, 7	2.718.007	2.693.270	2.707.467	2.682.565
Renteberende verdipapir	Note 27	228.445	226.785	228.445	226.785
Aksjar, andelar og andre eigenkapitalinstrument	Note 28-29	87.818	60.449	87.818	60.449
Eigarinteresser i konsernselskap	Note 31	5.235	4.522	0	0
Varige driftsmidlar	Note 32	5.663	5.968	16.509	16.945
Andre eigendelar	Note 33	4.526	-2.006	8.215	961
Sum eigendelar		3.213.242	3.094.678	3.212.002	3.093.395

Balanse - Gjeld og egenkapital

Tal i tusen kroner	Noter	Morbank		Konsern	
		2020	2019	2020	2019
Innlån frå kredittinstitusjonar	Note 34	175.320	175.653	175.320	175.653
Innskot frå kundar	Note 35	2.039.571	1.925.490	2.038.912	1.925.938
Gjeld stiftet ved utsteding av verdipapir	Note 36	542.048	580.001	542.048	580.001
Anna gjeld	Note 37	10.990	20.387	13.363	21.754
Betalbar skatt	Note 24	5.279	-2	5.279	-2
Andre avsetningar		452	0	452	0
Ansvarleg lånekapital	Note 36	30.085	29.929	30.085	29.929
Fondsobligasjonskapital	Note 38	0	35.169	0	35.169
Sum gjeld		2.803.744	2.766.627	2.805.458	2.768.442
Eigenkapitalbeviskapital	Note 39	111.770	111.770	111.770	111.770
- Eigne eigenkapitalbevis		-528	-822	-528	-822
Overkursfond		1.125	1.125	1.125	1.125
Fondsobligasjonskapital	Note 38	35.000	0	35.000	0
Sum innskoten eigenkapital		147.366	112.072	147.366	112.072
Fond for urealiserte gevinstar		29.403	0	29.403	0
Sparebankenfond		141.697	134.900	138.646	131.803
Gåvefond		7.030	7.281	7.030	7.281
Utjamningsfond		84.002	73.797	84.098	73.797
Sum opptent eigenkapital		262.132	215.978	259.177	212.881
Sum eigenkapital		409.498	328.050	406.544	324.953
Sum gjeld og eigenkapital		3.213.242	3.094.678	3.212.002	3.093.394

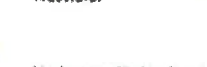
4130 Hjelmeland, den 31. desember 2020/4. mars 2021.

 Lise Hansson
 Styreleiar

 Leif Ole Tvedt
 Nestleiar

 Odd Ravnås Lundbakk
 Styremedlem tilsette

 Berit T. Skiftun
 Banksjef

 Liv Jonann Tjelmeland
 Styremedlem tilsette

 Odd Magne Hetlelid
 Styremedlem tilsette

KONTANTSTRØMOPPSTILLING - DIREKTE METODE

Tall i tusen kroner	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter				
Netto utbetaling av lån til kunder	-27.695	-176.723	-27.858	-177.163
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	79.765	88.367	79.322	87.876
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	114.081	123.147	114.081	122.278
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-24.899	-28.906	-24.852	-27.874
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner/innskudd i kredittinstitusjoner	-333		-333	
Renteutbetalinger på gjeld til kredittinst./renteinnbetalinger på innskudd kredittinst.	325	2.130	325	2.130
Kjøp og salg av sertifikat og obligasjoner	-1.660	-14.333	-1.660	-14.333
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	3.162	4.280	3.162	4.280
Netto provisjonsinnbetalinger	12.665	11.151	12.665	11.151
Netto inn-/utbetaling kortsiktige investeringer i verdipapirer	164	-321	164	-321
Utbetalinger til drift	-45.990	-38.528	-45.431	-37.760
Betalt skatt	-5.072	-6.048	-5.072	-6.048
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	104.513	-35.784	104.513	-35.784
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer	-154	-4.149	-154	-4.149
Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer	1.778	573	1.778	573
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	6.010	5.163	6.010	5.163
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	7.633	1.587	7.633	1.587
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter				
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-37.953	72.752	-37.953	72.752
Innbetaling ved utstedelse av verdipapirgjeld		-14.720	0	-14.720
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-9.833		-9.833	
Innbetaling ved lån fra kredittinstitusjoner		-50.000	0	-50.000
Utbetaling ved forfall lån fra kredittinstitusjoner		-4.124	0	-4.124
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	-2.677		-2.677	
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall ansvarlige lån	156	15.000	156	15.000
Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-928	-2.997	-928	-2.997
Renter på fondsobligasjon	-1.800		-1.800	
Utbetalinger fra gavefond	-1.252		-1.252	
Utbytte til egenkapitalbeviserne	0	-7.611	0	-7.611
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	-54.287	8.300	-54.287	8.300
A + B + C Netto endring likvider i perioden	57.859	-25.897	57.859	-25.897
Likviditetsbeholdning 1.1	98.940	124.837	98.940	124.837
Likviditetsbeholdning 31.12	156.799	98.940	156.799	98.940
Likvidetsbeholdning spesifisert:				
Konter og kontantekvilvalenter	3.300	2.877	3.300	2.877
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og fordringer på sentralbanker	153.499	96.063	153.499	96.063
Likviditetsbeholdning	156.799	98.940	156.799	98.940

Morbank

Innskutt egenkapital

Opptjent egenkapital

Tall i tusen kroner	Egenkapitalbevis	Egne EK-bevis	Overkursfond	Fondsobligasjon	Sparebankens fond	Utjevningsfond	Gavefond	Fond for vurderingsforskjeller	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2019	111.770	-822	1.125		134.900	73.797	7.281			328.050
Overgang til IFRS				35.000	-235	-179			25.810	60.395
Egenkapital 01.01.2020	111.770	-822	1.125	35.000	134.665	73.618	7.281	0	25.810	388.445
Resultat etter skatt					7.758	11.342	1.000			20.100
Verdiendringer på finansielle eiendeler over utvidet resultat									3.724	3.724
Totalresultat 31.12.2020	0	0	0	0	7.758	11.342	1.000	0	3.724	23.824
Transaksjoner med eieme										
Utbetalt utbytte og utbetalt fra gavefond							-1.252			-1.252
Utbetalte renter hybridkapital					-784	-1.016				-1.800
Endring egne egenkapitalbevis		294								294
Andre egenkapitaltransaksjoner					58	58			-131	-15
Egenkapital 31.12.2020	111.770	-528	1.125	35.000	141.697	84.002	7.030	0	29.403	409.497
Egenkapital 31.12.2018	111.770	-1.022	1.125		126.668	68.864	6.873			314.278
Resultat etter skatt					8.232	4.943	1.000			14.175
Totalresultat 31.12.2019	111.770	-1.022	1.125	0	134.900	73.797	7.873	0	0	14.175
Utbetalt utbytte og utbet fra gavefond					7.611		-592			-592
Endring egne egenkapitalbevis		200								200
Egenkapital 31.12.2019	111.770	-822	1.125	0	134.900	73.797	7.281	0	0	328.050

Konsern

Innskutt egenkapital

Opptjent egenkapital

Tall i tusen kroner	Egenkapitalbevis	Egne EK-bevis	Overkursfond	Fondsobligasjon	Sparebankens fond	Utljevningsfond	Gavefond	Fond for vurderingsforskjeller	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2019	111.770	-822	1.125		131.803	73.797	7.281			324.954
Overgang til IFRS				35.000	-235	-179			25.810	60.395
Egenkapital 01.01.2020	111.770	-822	1.125	35.000	131.568	73.618	7.281	0	25.810	385.349
Resultat etter skatt					8.130	11.826	1.000			20.956
Verdiendringer på finansielle eiendeler over utvidet resultat									3.724	3.724
Totalresultat 31.12.2020	0	0	0	0	8.130	11.826	1.000	0	3.724	24.680
Transaksjoner med eierne										
Utbetalt utbytte og utbetalt frå gavefond										
Utbetalte renter hybridkapital					-784	-1.016				-1.252
Endring egne egenkapitalbevis		294								294
Andre egenkapitaltransaksjoner					-267	-330			-131	-728
Egenkapital 31.12.2020	111.770	-528	1.125	35.000	138.646	84.098	7.030	0	29.403	406.544
Egenkapital 31.12.2018	111.770	-1.022	1.125		122.877	68.864	6.873			310.487
Resultat etter skatt					8.926	4.943	1.000			14.869
Totalresultat 31.12.2019	111.770	-1.022	1.125	0	131.803	73.797	7.873	0	0	14.869
Utbetalt utbytte og utbet fra gavefond										
Endring egne egenkapitalbevis		200			7.611					-592
Egenkapital 31.12.2019	111.770	-822	1.125	0	131.803	73.797	7.281	0	0	324.954

Foreslått utbytte

	2020	2019
	-	7.611

Fullmakt fra forstanderskapet til styret om utbetaling av utbytte på inntil kr 4.900.000 i tidsrommet 01.10.21-31.12.21

NOTE 1 – Rekneskapsprinsipp

Grunnlag for utarbeiding av rekneskapen

Frå 2020 avlegg banken rekneskap i samsvar med IFRS som fastsett av EU i tråd med § 1-4, 1. ledd b og 2. ledd i forskrift om årsrekneskap for bankar, kredittforetak og finansieringsforetak. Tilleggskrav til noter som følgjer av lov og forskrift for norske bankar er tatt hensyn til. Banken har valt å ikkje omarbeida samanlikningstal for 2019 iht. forskrift § 9-2, og desse tala er i samsvar med NGAAP.

Rekneskapsprinsippa som er skrivne om blir brukt i utarbeidinga av selskapet sitt årsrekneskap for 2020. For åpningsbalanse og effekter av overgang til nytt rekneskapspråk, sjå tabellar under.

Sjå tabell under (i heile kroner).

Overgangseffekter på Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler	31.12.2019		01.01.2020	
	Etter årsregnskapsforskriften		Etter IFRS 9	
Kontanter og innskudd i Norges Bank	Amortisert kost	68.701.279	Amortisert kost	68.701.279
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner	Amortisert kost	36.988.801	Amortisert kost	36.988.801
Utlån til kunder	Amortisert kost	2.689.275.782	Amortisert kost	2.688.269.282
	Virkelig verdi over resultatet	-	Virkelig verdi over resultatet	-
Verdipapirer – rentepapirer	Laveste verdis prinsipp	222.016.120	Virkelig verdi over utvidet resultat	-
			Virkelig verdi over resultatet	222.264.600
Verdipapirer – egenkapitalinstrumenter	Laveste verdis prinsipp	6.140.776	Virkelig verdi over resultatet	6.140.776
	Kostpris	58.830.104	Virkelig verdi over utvidet resultat	84.794.512
Totalt		3.081.952.862		3.107.159.250

Reklassifisering og verdjusteringer

	31.12.2019 Etter	Reklassi-	Verdi-	01.01.2020 Etter
	årsregnskapsforskr.	fisering	justeringer	IFRS 9
Amortisert kost				
Kontanter og innskudd i Norges Bank				
Åpningsbalanse forskrift og sluttbalanse IFRS	68.701.279	-	-	68.701.279
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner				
Åpningsbalanse forskrift	36.988.801	-	-	36.988.801
Verdjustering: Nedskrivning for forventet tap	-	-	-	-
Sluttbalanse IFRS 9	-	-	-	36.988.801
Utlån til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	2.689.275.782	-	-	2.689.275.782
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet	-	-	-	-
Verdjustering: Nedskrivning for forventet tap	-	-	-	-
Verdjustering: Uamortiserte gebyrinntekter	-	-	-1.006.500	-
Sluttbalanse IFRS 9	-	-	-	2.688.269.282
Investeringer i verdipapirer – rentepapirer				
Åpningsbalanse forskrift	222.016.120	-	-	222.016.120
Reklassifisert virkelig verdi over resultatet	-	-222.016.120	-	-
Sluttbalanse IFRS 9	-	-	-	-
Investeringer i verdipapirer – egenkapitalinstrumenter				
Åpningsbalanse forskrift	64.970.880	-	-	64.970.880
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet	-	-	-	-
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat	-	-64.970.880	-	-
Sluttbalanse IFRS 9	-	-	-	-
Finansielle eiendeler til amortisert kost	3.081.952.862	-286.987.000	-1.006.500	2.793.959.362

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskr.	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Amortisert kost				
Ubenyttede kreditter til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	80.767.810			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-100.000	
Sluttbalanse IFRS 9				80.667.810
Garantier til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	75.047.400			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-100.000	
Sluttbalanse IFRS 9				74.947.400
Finansielle forpliktelser til amortisert k	155.815.210	-	-200.000	155.615.210
Virkelig verdi over resultatet				
Utlån til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	-	-	-	-
Reklassifisert fra amortisert kost	-	-	-	-
Verdijustering til virkelig verdi			-	
Sluttbalanse IFRS 9				-
Investeringer i verdipapirer – egenkapitalinstrumenter (obligatorisk)				
Åpningsbalanse forskrift	-	-	-	-
Reklassifisert fra laveste verdis prinsipp		6.140.776		
Verdijustering til virkelig verdi			-	
Sluttbalanse IFRS 9				6.140.776
Investeringer i verdipapirer – rentepapirer (valgt)				
Åpningsbalanse forskrift	-	-	-	-
Reklassifisert fra amortisert kost		222.016.120		
Verdijustering til virkelig verdi			248.480	
Sluttbalanse IFRS 9				222.264.600
Finansielle eiendeler til virkelig verdi o	-	228.156.896	248.480	228.405.376

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskr.	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Virkelig verdi over utvidet resultat				
Utlån til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	-	-	-	-
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		-	-	
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-	
Sluttbalanse IFRS 9				-
Investeringer i verdipapirer – egenkapitalinstrumenter (valgt)				
Åpningsbalanse forskrift	-	-	-	-
Reklassifisert fra kostpris		58.830.104		
Verdijustering til virkelig verdi			25.964.408	
Sluttbalanse IFRS 9				84.794.512
Investeringer i verdipapirer – rentepapirer				
Åpningsbalanse forskrift	-	-	-	-
Reklassifisert fra amortisert kost		-	-	
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-	
Sluttbalanse IFRS 9				-
Finansielle eiendeler til virkelig verdi o	-	58.830.104	25.964.408	84.794.512
Sum finansielle eiendeler	3.081.952.862	-	25.206.388	3.107.159.250
Sum finansielle forpliktelser	155.815.210	-	-200.000	155.615.210

Nedskrivninger etter IFRS 9 og utlånsforskriften

	31.12.2019		01.01.2020 IFRS 9		
	Utlåns- forskriften	Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap nedskrivninger	Totale
Utlån til og fordringer på kunder	19.231.000	1.438.040	9.861.960	7.931.000	19.031.000
Ubenyttede kredittrammer til kunder	-	25.000	75.000	-	100.000
Garantier til kunder	-	25.000	75.000	-	100.000
Innskudd i og fordringer på kredittinstitu- Verdipapirer	-	-	-	-	-
Sum nedskrivninger	19.231.000	1.488.040	9.811.960	7.931.000	19.231.000
Bokført som reduksjon av balanseposter	19.231.000	1.438.040	9.861.960	7.931.000	19.231.000
Bokført som avsetning på gjeldspost xxx	-	50.000	150.000	-	200.000

Overgangseffekter på Egenkapitalen

Nedenfor vises en avstemming av egenkapitalen pr 31.12.2019 mot egenkapitalen 1.1.2020:

Avstemming av overgangseffekter

	Total egenkapital
Egenkapital 31.12.2019 iht. NGAAP	328.051.000
Verdiendring på innskudd i banker	-
Verdiendringer på utlån til kunder, garanti-	-754.875
Verdiendring på obligasjoner	166.360
Verdiendring på egenkapitalinstrumenter	25.964.408
Klassifisering av hybridkapital som egenk	35.000.000
Egenkapital 01.01.2020 iht. IFRS	388.446.893

I samsvar med forskrift om årsrekneskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valt å ikke bruke IFRS 16 Leigeavtaler for rekneårsåret 2020 og i staden bruke tidligere brukte prinsipper.

I høve til forskrift om årsrekneskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valt å rekneskapsføre utbytte og konsernbidrag fra dotterselskap i samsvar med rekneårslova sine regler. Banken vil unnlata å gi følgende notekrav etter IFRS: 1) IFRS 13. det blir i staden gitt opplysninger om verkeleg verdi i samsvar med forskrift § 7-3 2) IFRS 15. 113-128 3) IAS 19. 135 litra c og IAS 19. 145-147.

Tal i noter er oppgitt for mor viss ikke anna er presisert i den enkelte note, når tal for morbank og konsern er samanfallande eller uvesentleg forskjellige.

Samandrag av vesentlege rekneskapsprinsipp

IFRS med unntak og forenklingar regulert gjennom årsrekneskapsforskrifta har vore gjeldande sidan 01.01.2020, for periodane til og med 31.12.2019 har banken nytta Regnskapsloven av 1998, forskrift om årsrekneskap for banker, samt god regnskapsskikk.

Rekneskapsrapporten er presentert i norske kroner, og alle tal er vist i heile tusen, med mindre anna er spesifikt oppgitt.

Segmentinformasjon

Driftssegment blir rapportert slik at dei er i samsvar med segment som banken kan rapportera i høve til den interne rapporteringa i Hjelmeland Sparebank.

Inntektsføring

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode blir nytta for balanseposter som blir vurdert til amortisert kost og for fordringar som blir vurdert til verkeleg verdi i balansen og amortisert kost i resultatet med forskjellen i endring i verkeleg verdi og resultatføring etter amortisert kost presentert i utvida resultat. For rentebærende balanseposter som blir vurdert til verkeleg verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renta løpende, mens verdiendringar blir rekneskapsført ved periodeslutt. Renteinntekter på engasjement som er kredittforringa beregnes ved bruk av effektiv rente på nedskreven verdi. Renteinntekter på engasjement som ikke er kredittforringa blir berekna med bruk av effektiv rente på brutto amortisert kost (amortisert kost før avsetning for forventa tap).

Den effektive renta er den renta som får nåverdien av framtidige kontantstraumar innanfor lånets forventede løpetid til å bli lik bokført verdi av lånet ved første gangs balanseføring. Kontantstraumane inkluderer

etableringsgebyr, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventa løpetid. Ved første gongs balanseføring blir kontraktsfesta kontantstraumar nytta utan justering for forventa tap.

Finansielle instrument – innrekning og frårekning

Finansielle eigendelar og forpliktingar blir innrekna når banken blir part i instrumentet sine kontraktsmessige vilkår. Ved førstegongs innrekning blir alle finansielle instrument målt som seinare blir målt til amortisert kost eller til verkeleg verdi over OCI, til verkeleg verdi tillagt eller fratrukket direkte plasserbare transaksjonskostnader.

Transaksjonskostnader som gjeld finansielle instrumenter som seinare blir målt til verkeleg verdi over resultat, blir resultatført ved førstegongsinnrekning.

Finansielle eigendeler fråreknas når dei kontraktsmessige rettane til kontantstraumar frå dei finansielle eigendelane utløper, eller når føretaket overfører den finansielle eigendelen i ein transaksjon kor all, eller tilnærma all risiko og moglegheit til fortjeneste knytt til eigarskap av eigendelen overføres.

Finansielle forpliktingar fråreknas på det tidspunkt rettane til dei kontraktsmessige vilkåra er innfridd, kansellert eller utløpt.

FINANSIELLE INSTRUMENT -KLASSIFISERING

Ved første gongs regnskapsføring blir finansielle instrument klassifisert i ein av dei følgjande kategoriar, avhengig av typen instrument og formålet med investeringa.:

Finansielle eigendelar er klassifisert i gruppene:

- Amortisert kost
- Verkeleg verdi med verdiendring over utvida resultat
- Verkeleg verdi med verdiendring over resultat

Finansielle forpliktingar er klassifisert som:

- Finansielle forpliktingar til verkeleg verdi med verdiendringar over resultat
- Andre finansielle forpliktingar målt til amortisert kost.

Med tanke på klassifisering og måling krev IFRS 9 at alle finansielle eigendelar er klassifisert basert på ei vurdering av banken sin forretningsmodell og kontantstraumar knytt til dei ulike instrumenta. Utlån med flytande rente er klassifisert til amortisert kost. Utlån med fast rente der banken har som formål å motta kontraktsmessige kontantstraumar i form av renter og avdrag, er sikra med derivat for å matche finansieringa til flytande rente. Banken nyttar derfor opsjonen til å klassifisera desse utlåna til verkeleg verdi med verdiendring over resultat for å unngå eit regnskapsmessig misforhold på disse utlåna. 31.12.20 er alle bankens utlån klassifisert til amortisert kost. Banken har høve til å overføra utlån med pant i bustadeigendom til Eika Boligkreditt som har belåningsgrad under 75 %. Banken overfører utlån frå eigen balanse berre unntaksvis og berre med uvesentleg volum. Banken har derfor klassifisert utlån som er mogleg å overføra til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Banken si likviditetsportefølje er klassifisert til verkeleg verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltninga av likviditetsportefølja. Eigenkapitalinstrument som er strategiske investeringar, er klassifisert til verkeleg verdi over utvida resultat utan resirkulering. Desse eigenkapitalinstrumenta er ikkje derivat eller haldne for handelsføremål.

Finansielle forpliktingar blir målt til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. I kategorien finansielle forpliktingar til amortisert kost inngår klassane innskott frå og forpliktingar overfor kunder og renteberande forpliktingar som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

MÅLING

Måling til verkeleg verdi

Verkeleg verdi av finansielle instrument som blir omsett i aktive marknader blir fastsatt med henvising til noterte marknadsprisar eller kursar frå forhandlarar av finansielle instrument. Marknaden er aktiv dersom det er mogleg å framskaffa eksterne observerbare prisar, kuraer eller renter og desse prisane representerer faktiske og hyppige marknadstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikkje omsettes i et aktivt marknad, fastsettes den verkelege verdien ved hjelp av en egnet verdsettingsmetode. Slike verdsettingsmetoder omfatter bruk av nylig foretatte marknadstransaksjonar på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige partar, dersom slike er tilgjengelege, henvisning til verkeleg verdi av eit anna instrument som praktisk talt er det same, diskontert kontantstraumberekning eller andre verdsettingsmodellar. I den grad observerbare marknadsprisar er tilgjengeleg for variablar som inngår i verdsettingsmodellar, så blir desse nytta.

Det er ikkje gjort frådrag for transaksjonskostnader ved fastsettelsen av verkeleg verdi.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikkje er målt til verkeleg verdi, er målt til amortisert kost, og inntektene/ kostnadene blir rekna ved bruk av instrumentet si effektive rente. Amortisert kost blir fastsett ved diskontering av kontraktsfesta kontantstraumar innanfor forventa løpetid. Kontantstraumane inkluderer etableringsgebyr og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikkje direkte er betalt av kunden, samt eventuell restverdi ved utløp av forventa løpetid. Viss forventa tap er inkludert ved beregninga av effektiv rente så inkluderer forventa tap i kontantstraumane ved beregning av amortisert kost. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstraumar neddiskontert med den effektive renten med fradrag for avsetning for forventa tap.

Måling av finansielle garantiar

Utstedte finansielle garantiar blir vurdert til verkeleg verdi, som ved første gongs rekneskapsføring å sjå på å vera mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgjande måling vurderes utstedte finansielle garantiar til det høgaste beløp av mottatt vederlag for garantien med frådrag for eventuelle resultatførte amortiseringar og forventa tap berekna etter reglane for nedskrivning av finansielle eigendelar.

Nedskrivning av finansielle eigendelar

Under IFRS 9 skal tapsavsettingane innreknast basert på forventa kredittap. Den generelle modellen for nedskrivningar av finansielle eigendelar omfattar finansielle eigendelar som måles til amortisert kost eller til verkeleg verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn som ikkje måles til verkeleg verdi over resultatet, finansielle garantikontrakter, kontraktseigendelar og fordringar på leigeavtalar omfatta.

Eit finansielt instrument som ikkje er kreditforringa vil ved førstegongs balanseføring få ei avsetning for tap tilsvarande 12-månaders forventa tap, og klassifisert i steg 1.

12-månaders forventa tap er noverdien, bestemt ved bruk av den effektive renta, av det tapet som er forventa å inntreffa over levetida til instrumentet, men som kan bli knytt til misleghald som inntreffer dei første 12 månadane.

Dersom kredittrisikoen, vurdert som sannsynleg for misleghald over gjenverande levetid for ein eigendel eller grupper av eigendelar, er ansett å ha auka vesentleg sidan første gongs innrekning, skal det vera gjort ei tapsavsetting tilsvarande noverdien, bestemt ved bruk av den effektive renta, av det tapet som er forventa å inntreffa over heile den forventa levetida til instrumentet, heile den forventea levetida til eigendelen, og eigendelen skal reklassifiserast til steg 2.

For utlån klassifisert i henholdsvis steg 1 og 2 blir renta berekna basert på brutto balanseført verdi og avsetninga for tap er normalt modellbasert.

Dersom det oppstår ein kredittforringing skal instrumentet flytta til steg 3. Renteinntekter innreknast då basert på netto balanseført verdi.

For ytterlegare detaljer blir det vist til IFRS 9.

Nedskrivingsmodell i banken

Forventa kredittap (ECL) i steg 1 og 2 blir berekna som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med effektiv rente. Eika har utvikla eigne modellar for berekning for sannsynleg for misleghald (PD) og tap gitt misleghald (LGD). Banken sin systemleverandør Skandinavisk Data Center (SDC) har, på vegne av Eika, vidareutvikla løysing for eksponering ved misleghald (EAD), berekning av tap og modell for vurdering om eit engasjement har hatt vesentleg auke i kredittisiko sidan første gongs innrekning, som banken har valt å nytta. Nedskrivingsmodellen er ytterlegare skrive om i note 2.

Overtaking av eigendelar

Eigendelar som er overtatt i forbindelse med oppfølging av misleghaldne og nedskrivne engasjement, blir verdsatt ved overtaking til verkeleg verdi. Slike eigendelar blir klassifisert i balansen etter sin art. Etterfølgande verdivurdering og klassifisering av resultateffekt følger prinsippet for den aktuelle eigendelen.

Presentasjon av resultatpostar knytt til finansielle eigendelar og forplikningar til verkeleg verdi

Realiserte gevinstar/(tap) samt endringar i estimerte verdier på finansielle instrument til verkeleg verdi over resultatet, inkludert utbytte, medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrument" i den perioden dei oppstår.

Sikringsbokføring

Hjelmeland Sparebank nyttar ikkje sikringsbokføring.

Motrekning

Finansielle eigendelar og finansielle forplikningar blir motrekna og presentert berre når banken har ein juridisk håndhevbar rett til å motrekna og når banken har til hensikt å gjera opp på nettogrunnlag.

Inntekter og kostnader blir ikkje motrekna med mindre det er kravd eller tillatt i henhold til IFRS.

Valuta

Transaksjonar i utenlandsk valuta blir omrekna til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengepostar i utenlandsk valuta blir omrekna til norske kroner ved å nytta kurs på balansedagen. Ikkje-pengeposter som blir målt til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, blir omrekna til norske kroner ved å nytta valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikkje-pengeposter som blir målt til verkeleg verdi uttrykt i utenlandsk valuta, blir omrekna til valutakursen fastsett på balansetidspunktet. Valutakursendringar resultatføres løpende i rekneskapsperioden.

Regnskapen er presentert i norske kroner, som er banken sin funksjonelle valuta.

Varige driftsmiddel

Varige driftsmidler omfattar bygningar, tomter og driftsløysøyre, og er vurdert til anskaffingskost fråtrekt akkumulerte avskrivningar og nedskrivningar. Anskaffingskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knytta til å settja anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, er resultatført, mens øvrige utgifter som er forventa å gi framtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er nytta lineære avskrivningar for å allokere kostpris over driftsmidlene si brukstid.

Nedskrivning av varige driftsmiddel og immaterielle eigendelar

Ved kvart rapporteringstidspunkt og dersom det føreligg indikasjonar på fall i varige driftsmidler og immaterielle eigendelar sin verdi, vil eigendelane sitt gjenvinnbare beløpbli estimert for å berekna eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høgaste av eigendelen sin verkelege verdi med fråtrekk av salgskostnader og bruksverdi.

Eigendelen sin balanseførte verdi er nedskriven dersom balanseført verdi er høgare enn estimert gjenvinnbart beløp.

Investeringsseigedom

Banken har ikkje investeringseigedommar

Leigeavtalar

Ein leigeavtale er klassifisert som finansiell leigeavtale dersom den i det vesentlege overfører risiko og avkastning forbundet med eigarskap. Øvrige leigeavtalar er klassifisert som operasjonelle leigeavtalar. Banken har ingen vesentlege leigeavtalar.

Investerings i datterselskap

Investering i datterselskap (Ryfylke Eiendomsmegling AS) bokføres til eigenkapital metoden.

Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsett skatt. Utsett skatt/skattefordel er berekna på alle forskjeller mellom rekneskapsmessig og skattemessig verdi på eigendelar og gjeld, samt underskudd til framføring.

Utsett skattefordel er rekneskapsført når det er sannsynleg at banken vil ha tilstrekkelege skattemessige overskudd i seinare periodar til å nyttiggjera skattefordelen. Banken rekneskapsfører tidlegare ikkje rekneskapsført utsett skattefordel i den grad det har blitt sannsynleg at banken kan nytta seg av den utsette skattefordelen. På same måte vil selskapet redusera utsett skattefordel i den grad banken ikkje lenger ser det som sannsynleg at den kan nyttiggjera seg av den utsette skattefordelen.

Utsett skatt og utsett skattefordel er målt basert på forventa framtidige skattesatser og skatteregler som gjeld på balansedagen, eller som overveiande sannsynleg er venta vedtatt, og som antas å skulle nytta når den utsette skattefordelen blir realisert eller når den utsette skatten blir gjort opp.

Betalbar skatt og utsett skatt er rekneskapsført direkte mot eigenkapitalen i den grad skattepostane relaterer seg til eigenkapitaltransaksjonar, med unntak av fondsobligasjonar hvor skatteeffekten av rentekostnaden blir ført i ordinært resultat og konsernbidrag frå mor- eller søsterselskap som blir resultatført.

Pensjonsforpliktingar

Pensjonskostnader og - forpliktingar følger IAS 19. Banken omdanna i 2016 den kollektive ytelsesbaserte ordningen til innskuddsbasert ordning for alle tilsatte. I tillegg har banken AFP ordning. For innskottsordningen betaler banken innskott til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringsselskap. Banken har ingen ytterlegare betalingsforpliktingar etter at innskotta er betalt. Innskotta blir kostnadsført fortløpende og rekneskapsført som lønnskostnad. AFP ordninga blir behandla rekneskapsmessig som innskuddsordninga.

Fondsobligasjonslån

Utstedte fondsobligasjonar kor banken ikkje er forplikt til å utbetala renter tilfredsstillar ikkje definisjonen av ei finansiell forplikting og blir følgeleg klassifisert som eigenkapital i balansen. Renter blir presentert som ein reduksjon av annan eigenkapital, mens skatteeffekten av rentene blir presentert som skattekostnad.

Hendingar etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er tatt omsyn til i årsrekneskapen. Hendingar etter balansedagen som ikkje påverkar selskapet si finansielle stilling på balansedagen, men som vil påverka selskapet si finansielle stilling i framtid er opplyst om dersom dette er vesentleg.

Kontantstraumoppstilling

Kontantstraumoppstillinga er utarbeida med utgangspunkt i kontantstraumar fra operasjonelle -, investerings-, og finansieringsaktiviteter etter direkte metode. Kontantstraumar frå operasjonelle aktiviteter er definert som alle inn- og utbetalingar knytt til utlåns- og innskottsverksemda mot kunder og kredittinstitusjonar, inn- og utbetalingar frå kortsiktige verdipapir, samt utbetalingar generert fra omkostningar knytt til den ordinære operasjonelle verksemda. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstraumar frå langsiktige verdipapirtransaksjonar, - samt investeringar i driftsmidler og eigedommar. Kontantstraumar frå opptak og nedbetaling av ansvarlege lån og obligasjonsgjeld og eigenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfattar kontanter og fordringar på Norges Bank.

NOTE 2 - Kredittrisiko

Definisjon av misleghald

Misleghald er definert som overtrekk på minimum 1.000 kroner i meir enn 90 dagar. Ein kunde sitt engasjement vil også bli klassifisert som misleghald dersom banken vurderer at kunden sin økonomiske situasjon gjer det sannsynleg at kunden sine finansielle forplikningar overfor banken ikkje vil bli oppfylt. I slike tilfelle vil kunden bli tapsmarkert og det blir gjennomført ei individuell vurdering av nedskrivingsbehovet. Fra og med 1.1.2021 blir det innført ny definisjon av misleghald, det følgjer av disse reglane at ein kunde vil bli klassifisert som misleghaldt dersom minst eitt av følgjande kriterier er oppfylt:

- Kunden har eit overtrekk som både overstig ei relativ- og absolutt grense i meir enn 90 samanhengande dagar. For både PM- og BM-kunder er den relative grensa lik 1% av kunden sine samla eksponeringar.
 - For PM-kunder er den absolutte grensa lik 1.000 kroner
 - For BM-kunder er den absolutte grensa lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynleg at kunden ikkje vil kunna innfri sine kredittforplikningar overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden er smitta av ein annan kunde som er i misleghald i høve til dei to første kriteria nemnt over.

Eksponering ved misleghald (EAD)

EAD for avtalar i steg 1 består av uteståande fordring eller forplikting justert for kontantstraumar dei neste 12 månadane, og for avtalar i steg 2 dei neddiskonterte kontantstraumane for den forventade levetida til avtalen. For garantiar er EAD lik den uteståande forplikninga på rapporteringsdatoen multiplisert med ein konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Unytta kredittar har EAD lik uteståande unyttade kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventade levetid på ein avtale blir rekna ut frå liknande avtalar si historisk gjennomsnittlege levetid.

Avtalar som blir modifisert blir målt frå opprinneleg innvilgingstidspunkt sjølv om avtalen får nye vilkår.

Tap ved misleghald (LGD)

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-bankar basert på ulike intervall av sikkerheitsdekning. Datagrunnlaget blir oppdatert med tapshistorikk for nye periodar. Modellane skil mellom person- og bedriftskunder.

Personkunder

- Kunder med sikkerheit i fast eigedom
- Kunder med annan sikkerheit enn fast eigedom
- Kunder utan registrert sikkerheit

Bedriftskunder

- Kunder med sikkerheit
- Kunder utan sikkerheit

Verdien av sikkerheit er hensyntatt og baserer seg på estimerte realisasjonsverdiar.

Sannsynleg ved misleghald (PD)

Bankens PD-modell er utvikla av Eika Gruppen. PD-modellen estimerer det som er sannsynleg for misleghald ved å estimere statistiske samanhengar mellom misleghald og kunden si finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. For deler av portefølja blir policykoder nytta når kunden sin risiko ikkje kan reknas på ordinær måte, dette kan vera på grunn av kundetype eller hending. Kunder med policykode blir overstyrt til ein risikoklasse med tilhøyrande forhåndsdefinert PD.

Banken fekk i februar 2020 på plass ein ny PD modell, forklaringa som følgjer dekkjer denne modellen. For detaljer rundt den gamle modellen og endringar samanlikna med den nye modellen, sjå tilsvarende informasjon om PD-modell frå overgangsnote i årsrekneskapen 2019.

Modellen skil mellom personkunder og bedriftskunder, og måler om det er sannsynleg for misleghald dei neste 12 månader (PD 12 mnd.). Totalmodellen består vidare av to undermodellar, her ein adferdsmodell og ein generisk modell, som vektar ulikt basert på tid som kunde og tid sidan siste kredittsøk. Totalmodellen består utelukkande av den generiske modellen i dei tilfelle kor kundeforholdet og tid sidan siste kredittsøk har vore kortare enn ein førehandsdefinert tidshorisont. Kun adferdsmodell blir nytta dersom kundeforholdet og tid sidan siste kredittsøk har vore lengre enn ein gitt tidshorisont. I alle andre tidshorisontar vil ein kombinasjon av modellane bli nytta. Dette gjeld også for BM-kunder som ikkje er gjenpartspliktige.

Adferdsmodellen angir PD 12 mnd. basert på observert adferd frå kunden sin konto, transaksjonar og produktfordeling.

Generisk modell angir PD 12 mnd. basert på offentlig informasjon. Generisk modell er utvikla av Bisnode på alle norske foretak/husholdningar med konkurs/alvorlig betalingsanmerkning som utfallsvariabel.

For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodellar, herunder enkeltpersonsforetak (ENK), foretak der eigar direkte hefter for gjeld (ANS/DA), andre føretak med innlevert rekneskap og andre foretak utan rekneskap.

For personkunder består den generiske modellen av fem undermodellar, der fire er delt opp etter kunden sin alder (18-26 år, 27-42 år, 43-65 år og 66+ år) og den siste består av personar, uansett alder, med minst ein aktiv betalingsanmerkning.

Modellane blir årleg validert og recalibrert ved behov. Ved forringing av modellane sin kvalitet blir det utvikla nye modellar. Ved berekning av at det er sannsynleg for misleghald over forventta levetid på engasjementet (PD liv), blir det nytta ei migrasjonsbasert framskriving for å estimera forventta misleghald fram i tid, basert på at det er sannsynleg for misleghald dei neste 12 månader (PD 12 mnd.).

Vesentleg auke i kredittrisiko (migrering)

Vesentleg auke i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. PD slik den blei estimert å vera på rapporteringstidspunktet den gongen eigendelen for første gong ble innrekna (PD ini), samanlikna med det PD faktisk er på rapporteringstidspunktet. Dersom PD er høgare enn forventta på rapporteringstidspunktet, må banken vurdera om det har forekomme ein vesentleg auke i kredittrisiko.

For å fange opp den ulike sensitiviteten for kredittrisiko i dei ulike endane av risikoskalaen, er det sett minimumsgrenser som må overskridas for at auken skal vera definert som vesentleg. Dersom eigendelen hadde

ein opprinneleg PD på mindre enn 1 % er ein vesentleg auke definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 0,5 % kombinert med ei endring i PD liv med ein faktor på 2 eller høgare. For engasjement med opprinneleg PD over 1% er ein vesentleg auke definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 2 % eller dersom endring i PD liv har overskride ein faktor på 2 . Av migreringsreglane følgjer det at banken nyttar eit lavrisikountak på 0,5 %.

Det føreligg ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgeleg vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhøyrande PD-endringar ikkje lenger oppfyller krava til vesentleg auke i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer ein vesentleg auke i kredittrisiko.

- Eigendelen er ikkje kredittforringa, men det er gitt betalingslette i samanheng med at kunden er i finansielle vanskar.
- Eigendelen har eit overtrekk på minimum 1.000 kroner i meir enn 30 samanhengande dagar.

Forventa tap på kredit basert på forventningar til framtida

IFRS 9 krev at framoverskuande informasjon er inkludert i vurdering av forventa kredittap. Forventningar til framtida er utleda av ein makromodell der det blir tatt hensyn til tre scenarioer – basis, oppside og nedside scenariet – for forventa makroøkonomisk utvikling eitt til fire år fram i tid. Det er sannsynleg at scenarioa er gitt følgande vektning bas 70%, nedside 20% og oppside 10%. Variablane arbeidsløyse, oljepris, hushaldningar sin gjeldsgrad og bankane si utlånsrente inngår i modellen. Variablane er fordelt på fylker for personmarknaden og på bransjer for bedriftsmarknaden. Variablane og tilhøyrande vektning blir fastsett av sjefsøkonom i Eika Gruppen.

Dei makroøkonomiske variablane er ikkje uavhengige, noko som betyr at ei endring i ein variabel vil påverka prognosen for enkelte av dei andre variablane, det gir derfor begrensa informasjon å sjå på sensitiviteten til kvar enkel variabel.

I nedside scenarioet er kvar variabel tilordna ein lågare forventning relativt til basis scenarioet og visa versa i oppside scenarioet. Tabellen nedanfor viser prognosen for dei ulike variablane i alle tri scenario.

	2021	2022	2023	2024
Base case				
Arbeidsledighet (nivå)	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %
Endring i husholdningenes gjeldsgrad	-1,6 %	-0,6 %	0,0 %	0,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	3,0 %	3,4 %	4,0 %	4,0 %
Oljepris (USD pr. fat)	58	60	61	63
Worst case				
Arbeidsledighet (nivå)	4,5 %	5,1 %	5,5 %	5,5 %
Endring i husholdningenes gjeldsgrad	-2,0 %	-2,0 %	0,0 %	4,1 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	2,6 %	2,2 %	1,8 %	1,6 %
Oljepris (USD pr. fat)	55	53	51	49
Best case				
Arbeidsledighet (nivå)	3,8 %	3,2 %	2,9 %	2,9 %
Endring i husholdningenes gjeldsgrad	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	3,0 %	3,5 %	4,0 %	4,6 %
Oljepris (USD pr. fat)	59	61	64	66

Nedskrivningar i steg 3

Banken gjennomgår heile bedriftsportefølja årleg, store og spesielt risikable engasjement blir gjennomgått løpende. Lån til privatpersonar blir gjennomgått når dei er misleghaldne eller dersom dei har dårleg betalingshistorikk. Ved estimering av nedskrivning på enkeltkunder, blir både aktuell og forventa framtidig finansiell stilling vurdert, og for engasjement i bedriftsmarknaden også marknadssituasjonen for kunden, aktuell sektor og marknadsforhold generelt. Moglegheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering blir også vurdert. Samla vurdering av desse forholda blir lagt til grunn for estimering av framtidig kontantstraum.

Kontantstraumane blir som hovedregel estimert over ein periode tilsvarende forventede løpetid for den aktuelle kunden, eller gruppe av kunder dersom dette er likhetstrekk knytt til kundane. Banken set av for tap i steg 3 dersom kunden er kredittforringa. Ved vurdering av tapsavsetninga heftar det usikkerheit ved estimering av tidspunkt og beløp for framtidige kontantstraumar inkludert verdsetting av sikkerheitsstilling. Banken anvender scenarieanalyse ved bruk av IN elektron på låneengasjement i steg 3. Viser til note 11 for oversikt over nedskriving på utlån og garantier.

Kredittrisiko

Banken tar kredittrisiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken eit tap ved ikkje å gjera opp for banken sitt tilgodehavande. Kreditteksponering er primært knytt til uteståande lån og gjeldspapir. Det er også kredittrisiko knytta til "off-balance" finansielle instrument som lånetilsagn, unytta kreditt og garantier.

Sjå note 6-13 for vurdering av kredittrisiko.

Klassifisering

Sannsynleg for misleghald blir brukt som mål på kredittkvalitet. Banken deler portefølja inn i ti risikoklassar, basert på PD for kvart kredittengasjement, sjå den underliggande tabellen. Kredittforringa engasjement (steg 3) er gitt ein PD på 100 prosent. Banken si portefølje inndelt etter risikoklassar og steg er presentert i note 6.

Her er det ein tilhørende tabell.

Risikoklasse	Sansynlighet for mislighold fra	Sansynlighet for mislighold til
1	0,0000	0,0010
2	0,0010	0,0025
3	0,0025	0,0000
4	0,0050	0,0075
5	0,0075	0,0125
6	0,0125	0,0200
7	0,0200	0,0300
8	0,0300	0,0500
9	0,0500	0,0800
10	0,0800	1,0000

NOTE 3 - Bruk av estimat og skjønsmessige vurderingar

Estimat og skjønsmessige vurderingar blir vurdert løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorar. For rekneskapsformål nyttar banken estimat og antakelsar om framtida.

Rekneskapsestimata kan avvika frå dei oppnådde resultat, men dei er basert på beste estimat på tidspunktet for rekneskapsavlegginga. Estimata og antakelsane som har betydeleg risiko for vesentleg å påverka balanseført verdi av eigendeler eller forpliktingar er behandla nedanfor. Nedanfor gjennomgås dei mest vesentlege skjønsmessige vurderingane, som banken si leiing legg til grunn ved avlegging av rekneskapet.

Nedskrivning på utlån og garantiar

Banken gjennomgår utvalgte terskelverdier av bedriftsmarkedsporføljen årlig. Store og spesielt risikable, samt misligholdte og tapsutsatte engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom de har en særdeles dårlig betalingshistorikk.

Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under risikostyring. Banken foretar individuell vurdering av nedskrivningsbehovet dersom det foreligger kredittforringelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og kredittforringelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Eksempler på kredittforringelse vil være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Nedskrivninger i steg 3 beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente.

Øvrige nedskrivninger i steg 1 og 2 baserer seg på tapsestimat beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD).

Se note 13 for sensitivitetsberegninger.

Verkeleg verdi i ikkje aktive marknader

Verkeleg verdi på finansielle instrument som ikkje er notert i ein aktiv marknad (nivå 2 og 3) er verdsatt ved bruk av verdsettingsteknikkar, slike verdsettingar vil vera hefta med uvisse. Verdsettingsteknikkar (for eksempel modellar) som er nytta for å bestemme verkeleg verdi er vurdert periodisk opp mot utvikling i verdi av liknande instrument, og gjennomførte transaksjonar i same papir. I den grad det er praktisk mulig å nytta observerbare data, men på områder som kredittisiko, volatilitet og korrelasjonar må det nyttas estimat. Endring i forutsetningane om desse faktorane kan påverka verkeleg verdi på finansielle instrument.

Sjå note 13 for sensitivitetsberegningar.

NOTE 4 - Kapitaldekning

Tall i tusen kroner	Morbank		Konsolidert kapitaldekning inkl. andel samarb.gruppe
	2020	2019	2020
Opptjent egenkapital	141.697	134.900	101.836
Overkursfond	1.125	1.125	38.490
Utjevningsfond	84.002	73.797	83.237
Egenkapitalbevis/aksjer	111.242	110.948	119.988
Fond for urealiserte gevinster	29.403		29.691
Gavefond	7.030	7.281	7.030
Sum egenkapital	374.498	328.051	380.272
Fradrag for forsvarlig verdsetting	-321		-489
Immaterielle eiendeler			-208
Fradrag - Vipps (VBB AS)	-2.458		-2.518
Fradrag for ikke vesentlige inv.	-46.775	-28.233	-1.938
Fradrag for vesentlige inv.			-2.522
Ren kjernekapital	324.944	299.818	372.598
Fondsobligasjoner	35.000	35.000	39.926
Fradrag i kjernekapital			-2
Sum kjernekapital	359.944	334.818	412.522
Tilleggs kapital - ansvarlig lån	30.000	30.000	36.203
Fradrag i tilleggs kapital			
Netto ansvarleg kapital	389.944	364.818	448.725

Eksponeeringskategori (vektet verdi)

Stater			34
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	9.452	6.250	18.167
Offentlige eide foretak	0		0
Institusjoner	16.208	14.761	33.560
Foretak	112.288	119.284	118.937
Massemarked	0		19.289
Engasjementer med pantestikkerhet i eiendom	1.140.272	1.127.344	1.354.985
Forfalte engasjementer	18.420	32.984	18.964
Høyrisiko-engasjementer	138.000		138.000
Obligasjoner med fortrinnsrett	9.570	11.277	14.885
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	17.831	6.048	17.831
Andeler i verdipapirfond	6.408	6.141	7.342
Egenkapitalposisjoner	50.510	32.825	57.992
Øvrige engasjement	116.240	116.282	118.052
CVA-tillegg		3	17.656
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.635.199	1.473.199	1.935.693
Beregningsgrunnlag fra operasjonell risiko	116.691	115.634	126.845
Sum beregningsgrunnlag	1.751.889	1.588.833	2.062.538
Kapitaldekning i %	22,26 %	22,96 %	21,76 %
Kjernekapitaldekning	20,55 %	21,07 %	20,00 %
Ren kjernekapitaldekning i %	18,55 %	18,87 %	18,07 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	11,07 %	10,58 %	10,03 %

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har en eierandel på 0,94% i Eika Gruppen AS og på 0,69% i Eika Boligkreditt AS.

	2019
Ren kjernekapital	328.975
Kjernekapital	369.108
Ansvarlig kapital	405.573
Beregningsgrunnlag	1.868.533
Kapitaldekning i %	21,71 %
Kjernekapitaldekning	19,75 %
Ren kjernekapitaldekning i %	17,61 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	9,25 %

NOTE 5 - Risikostyring

Risikostyring

Verksemda i Hjelmeland Sparebank skal vera innanfor ramma låg til moderat risikoprofil. Styret meiner at den interne kontrollen er i samsvar med forskrift om risikostyring og internkontroll. Banken har etablert egne strategiar for risiko, og det er konkrete mål for styring og rammer. Desse strategiane blir reviderte årleg saman med banken sin planprosess elles.

Med bakgrunn i Finanstilsynet sine føresegner om kontrollansvar og internkontroll i sparebankar, har styret etablert systematisk overvåkings- og rapporteringssystem på alle nivå for dei ulike hovudområda i banken.

Ansvarleg for dei ulike områda rapporterer kvartalsvis med ein utvida årleg rapport til dagleg leiar. På bakgrunn av innkomne rapportar og eiga vurdering gir banksjefen ei totalvurdering av internkontrollen til styret. Ekstern revisor får rapporten, og gir ein uttale til styret om at arbeidet er gjennomført og at rapporten er i samsvar med den faktiske stoda i organisasjonen.

Rapportane angir at kontrollen er på eit akseptabelt nivå.

Styret og banken har utarbeidd ICAAP-rapport og kartlagt kva kapital banken må ha i ulike framskrivingar med nedgang i økonomien, samt risikoområda og kva kapital me må ha i høve til dei.

Interne ressursar har i 2020 blitt nytta til rapportering og oppfølging.

Operasjonell risiko

Risikoen for tap i forhold til svakhetar eller feil i prosessar og system, feil utført av tilsette, eller eksterne hendingar. Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i banken sin policy for operasjonell risiko og internkontroll. Det blir gjennomført risikovurderingar både på overordna nivå, men også innanfor ulike prosessar som banken til ei kvar tid er eksponert for. Hendingar som har påverka, eller kan påverka banken sin lønnsemd og/eller omdømme, blir følgt systematisk opp. I tillegg til at det årleg blir tatt ein omfattande gjennomgang av vesentlege operasjonelle risikoar og kontrolltiltak, tar leiinga ei løpande vurdering av operasjonelle risikohendingar og iverksett ytterlegare risikoreduserande tiltak ved behov. Det blir tatt løpande rapportering av operasjonelle tapshendingar og internkontrollavvik til leiing og styret.

Likviditetsrisiko

Risikoen for at banken ikkje er i stand til å innfri sine forpliktingar ved forfall, samt risikoen for at banken ikkje klarer å møta sine likviditetsforpliktingar utan at kostnaden aukar dramatisk. Ut frå eit breiare perspektiv inneheld likviditetsrisiko også risiko for at banken ikkje er i stand til å finansiera auke i eigendelar etter kvart som refinansieringsbehovet aukar. Likviditetsstyringa tar utgangspunkt i banken sin overordna likviditetspolicy vedtatt av styret. Likviditetspolicyen blir gjennomgått minimum årleg. Banken sine rammer og retningslinjer for likviditetsrisiko blir spegla i banken sin konservative risikoprofil på området.

Marknadsrisiko

Banken er eksponert for marknadsrisiko, som er risikoen for at verkeleg verdi av framtidig kontantstraum knytt til finansielle instrument vil bli endra pga. endringar i marknadsprisar. Marknadsrisiko er knytt til opne posisjonar i rente-, valuta og aksjeprodukt som er eksponert mot endra marknadsprisar og endringar i volatiliteten til prisar som rentesatsar, kredittspreadar, valutakursar og aksjeprisar.

Styring av marknadsrisiko tar utgangspunkt i styrevedtatt policy for marknadsrisiko kor det er satt rammer for eksponering innan ulike risikokategoriar. Risikoeksponering og -utvikling blir overvaka løpande og rapportert periodisk til styre og leiing.

Sjå note 15-17 for vurdering av marknadsrisiko.

Forretningsrisiko

Risiko for tap på grunn av endringar i eksterne forhold som marknadssituasjon eller myndighetene sine reguleringar. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko. Styring og kontroll med banken sin forretningskikkrisiko er basert på banken sin policy som styret har fastsett.. Alle tilsette blir pålagt å bidra til at kundane sine behov og rettigheter blir ivaretatt på ein tilfredsstillande måte. Ved å gje kundane ei fagleg god og ærleg handtering skal kundane ta bevisste og velinformerte val.

Compliance (etterleving)

Compliancerisiko er risikoen for at banken pådrar seg offentlege sanksjoner/bøter eller økonomiske tap som følge av manglande etterleving av lovar og forskrifter. Banken vektlegg gode prosessar for å sikra etterleving av gjeldande lover og forskrifter. Styret vedtek banken sin compliance-policy som beskriv hovudprinsippa for ansvar og organisering. Det blir arbeidd kontinuerleg med å vurdere beste tilpassing til nye reguleringar og nytt regelverk for både å ivareta etterleving og effektivitet i organisasjonen. Nye reguleringar og nytt regelverk som kan påverke drifta, skal fortløpande bli inkludert i rutinar og retningslinjer.

Aktiviteten på compliance-området har vore stor i dei siste åra, særleg i forhold til krava innan kvitvasking og GDPR. Banken har implementert spesifikke rutinar og retningslinjer for å sikra etterleving, og jobbar aktivt for å oppretthalde og vidareutvikla dei tilsette sin kompetanse på området.

NOTE 6 - Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet

2020

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:	Brutto utlån			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2.076.046	10.802	0	2.086.848
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	320.079	100.044	0	420.123
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	38.994	135.491	0	174.484
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	0	0	55.152	55.152
Sum brutto utlån	2.435.118	246.337	55.152	2.736.607
Nedskrivninger	-741	-5.365	-12.494	-18.600
Sum utlån til balanseført verdi	2.434.377	240.972	42.658	2.718.007

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:	Personmarkedet			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.726.463	5.060	0	1.731.523
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	110.293	80.120	0	190.413
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	9.165	50.718	0	59.883
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	0	0	25.342	25.342
Sum brutto utlån	1.845.921	135.899	25.342	2.007.161
Nedskrivninger	-154	-3.275	-3.710	-7.139
Sum utlån til bokført verdi	1.845.766	132.624	21.632	2.000.022

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:	Bedriftsmarkedet			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	349.583	5.742	0	355.325
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	209.786	19.924	0	229.710
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	29.829	84.772	0	114.601
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	0	0	29.810	29.810
Sum brutto utlån	589.198	110.438	29.810	729.446
Nedskrivninger	-587	-2.090	-8.784	-11.461
Sum utlån til bokført verdi	588.611	108.348	21.026	717.985

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet (Pr. klasse finansielt instrument:)	Ubenyttede kreditter og garantier			Sum eksponering
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	92.546	9.197	0	101.744
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	25.744	3.937	0	29.681
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	4.076	7.198	0	11.274
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	0	0	73	73
Sum ubenyttede kreditter og garantier	122.366	20.332	73	142.772
Nedskrivninger	-72	-184	0	-256
Netto ubenyttede kreditter og garantier	122.294	20.148	73	142.516

2019

Pr. klasse finansielt instrument:	Brutto utlån				
	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maksimal kredittesp.
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.873.954	50.356	30.608	0	1.954.918
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	587.389	24.960	17.238	0	629.587
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	201.985	3.659	24.558	0	230.202
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	49.165	0	0	7.931	41.234
Opptjente renter (ikke klassifisert)	8	0	0	0	8
Total	2.712.501	78.975	72.404	7.931	2.855.949
Gruppenedskrivinger					-11.300
Total					

Pr. klasse finansielt instrument:	Personmarkedet				
	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maksimal kredittesp.
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.531.921	25216	11.234		1.568.371
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	284.310	1435	4.115		289.860
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	99.183	1793			100.976
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	16.222			3.656	12.566
Opptjente renter (ikke klassifisert)	8				8
Total	1.931.644	28.444	15.349	3.656	1.971.781
Gruppenedskrivinger	4.972				
Total	1.926.672	28.444	15.349	3.656	1.971.781

Pr. klasse finansielt instrument:	Bedriftsmarkedet				
	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maksimal kredittesp.
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	342.033	25140	19.374		386.547
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	303.079	23525	13.123		339.727
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	102.802	1866	24.558		129.226
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	32.943			4.275	28.668
Opptjente renter (ikke klassifisert)					0
Total	780.857	50.531	57.055	4.275	884.168
Gruppenedskrivinger	6.328				
Total	774.529	50.531	57.055	4.275	884.168

Bankens påverknad av Covid-19 pandemien

Oljesektoren bidreg sterkt til sysselsetting både direkte og indirekte. Covid-19 har påverka oljeprisen, som fekk eit kraftig fall våren 2020, men har dei siste månadane kome opp på eit nivå tilsvarande nivået før krisa.

Tiltak for å effektivisera og redusert etterspurnad frå leverandørindustrien påverkar også vårt marknadsområde. Usikkerheit kan påverka etterspurnaden når det gjeld bustadar, og aktivitet innan byggje- og entreprenørbransjen. På tross av Covid-19 har aktiviteten i byggenæringa vore større enn ein kunne forventa

Flere landbruksprodukt har som ein konsekvens av Covid-19 hatt ein aukande etterspurnad.

Ryfylke har på tross av situasjonen kome tåleg greitt ut av situasjonen, sjølv om det også her har vore utfordringar

Hjelmeland Sparebank har med bakgrunn i Covid-19 ikkje hatt nokon auke i konkursar (som kan knytast til det åleine.)

Våren 2020 vart det opna opp for at bedrifter som blei ramma av Covid-19 kunne søka om statsgaranterte lån på gitte vilkår. I Hjelmeland Sparebank er det gitt 3 slike lån

Med bakgrunn i utbrotet av pandemien gjennomførte banken ei individuell vurdering av alle bedrifts og privatengasjement i høy risikoklasse større enn hhv kr 1 mill. og kr 100.000 kvart kvartal. Den individuelle gjennomgåinga førte til auka individuelle tapsavsetningar på 5,4 mill. kroner i 1. kvartal. Banken sine BM

rådgivarar har gjennom 2020 vore i tett dialog med sine kundar for å hjelpa med god rådgiving for dei som har blitt ramma av situasjonen.

Banken har ikkje hatt vesentleg auke av misleghald i porteføljen, og det har så langt ikkje vore mange konkursar i banken si portefølje.

Det har vært ein auke i forbearance-markerte lån i banken si portefølje, då nokre kundar er innvilga avdragsfritt som dei normalt ikkje ville fått. Betalingsutsettingar gitt som følge av COVID 19-situasjonen har ikkje automatisk ført til forbearance eller overgang til stage 2, men er individuelt vurdert.

Gruppevise nedskrivningar i steg 1 og 2

Engasjement som ikkje er individuelt nedskrive i steg 3 inngår i berekning av statistiske nedskrivningar i steg 1 og 2 på utlån og garantiar.

Med bakgrunn i grundig individuell gjennomgang av PM og BM porteføljen i steg 1 og 2 har banken sett eit behov for å ha ein tillegg på 2,1 mill. kroner. Banken er ikkje eksponert mot svært utsette bransjar i forbindelse med Covid-19.

NOTE 7 - Fordeling av utlån

Utlån fordelt på fordringstyper	2020	2019
Kasse-, drifts- og brukskreditter	94.285	121.373
Byggelån	16.707	24.572
Nedbetalingslån	2.625.615	2.566.555
Brutto utlån og fordringer på kunder	2.736.607	2.712.500
Nedskrivning steg 1	-741	0
Nedskrivning steg 2	-5.365	-11.300
Nedskrivning steg 3	-12.494	-7.931
Netto utlån og fordringer på kunder	2.718.007	2.693.270
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt AS	742.910	588.705
Utlån inkl. Eika Boligkreditt AS	3.460.917	3.281.975

Brutto utlån fordelt på geografi	2020	2019
Hjelmeland	467.005	502.821
Strand	1.224.494	1.128.315
Sandnes	107.481	132.850
Suldal	163.354	143.789
Stavanger	562.218	578.566
Randaberg	26.028	23.659
Ellers	186.027	202.501
Sum	2.736.607	2.712.500

NOTE 8 - Kredittforringede lån

2020

Fordelt etter sektor/næring	Brutto nedskrevne engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	25.532	-3.710	21.822
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk og fiske	11.020	-2.000	9.020
Industri	0	0	0
Bygg, anlegg	0	0	0
Varehandel	0	0	0
Transport og lagring	0	0	0
Eiendomsdrift og tjenesteyting	4.661	-1.626	3.036
Annen næring	13.939	-5.158	8.780
Sum	55.152	-12.494	42.658

Banken har ingen lån i steg 3 hvor det ikke er foretatt nedskrivning grunnet verdien på sikkerhetsstillingen. Banken har per 31.12.2020 3,3 mill. nedskrevne engasjementer som fortsatt inndrives via inkassoselskap. Inntekter fra denne aktiviteten vil føres som en reduksjon av nedskrivninger.

2019

Fordelt etter sektor/næring	Brutto nedskrevne engasjement	Individuelle nedskrivninger	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	19.390	-2.981	16.409
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk og fiske	11.007	-1.275	9.732
Industri		0	0
Bygg, anlegg		0	0
Varehandel		0	0
Transport og lagring		0	0
Eiendomsdrift og tjenesteyting	9.458	-3.675	5.783
Annen næring		0	0
Sum	39.855	-7.931	31.924

Kredittforringede lån

	2020	2019
Brutto misligholdte lån - over 90 dager	12.682	19.837
Nedskrivning steg 3	-3.367	
Individuelle nedskrivninger		-3.021
Netto misligholdte lån	9.315	16.816
Andre kredittforringede lån	42.470	20.018
Nedskrivning steg 3	-9.127	
Individuelle nedskrivninger		-4.908
Netto kredittforringede ikke misligholdte lån	33.343	15.110
Netto misligholdt og kredittforringede engasjement	42.658	31.926

Kredittforringede lån fordelt etter sikkerheter

Tall i tusen kroner	2020		2019	
	Beløp	%	Beløp	%
Utlån med pant i bolig	23.305	54,6 %	16.504	51,7 %
Utlån med pant i annen sikkerhet (landbruk og eiendom)	29.868	70,0 %	22.010	68,9 %
Utlån til offentlig sektor	0	0,0 %		0,0 %
Utlån uten sikkerhet	1.979	4,6 %	1.341	4,2 %
Ansvarlig lånekapital	0	0,0 %		0,0 %
Sum kredittforringede utlån	55.152	1	39.855	1

Hjelmeland Sparebank opplevde som ein konsekvens av Covid-19 at fleire av våre kundar måtte søka om avdrag og betalingsutsetjing på lån. Dei strenge statlege restriksjonane som vart innført gjorde at fleire bedriftskundar måtte halda stengt og då følgeleg permittera sine tilsette. Dette førte til at fleire av privatkundane også vart ramma av permitteringar. Privatkundar bad derfor også om å få avdrags- og betalingsutsetjing på sine lån.

Etterspurnaden om avdrags- og betalingsutsetjing minka derimot utover hausten 2020. ved utgangen av 2020 har banken 6 lån merka forbearance totalt 8,6 mill kr. Fem av desse er i steg 2 og det siste i steg 3.

NOTE 9 - Forfalte og kredittforringa lån

	Ikke forfalte lån	Under 1 mnd.	Over 1 t.o.m. 3 mnd	Over 3 t.o.m. 6 mnd.	Over 6 t.o.m. 12 mnd.	Over 1 år	Sum forfalte lån	Kredittforringede lån
2020								
Privatmarkedet	1.940.014	57.259	1.858	2.703	3.061	2.265	67.147	25.532
Bedriftsmarkedet	694.510	30.275	0	0	4.661	0	34.936	29.620
Totalt	2.634.524	87.533	1.858	2.703	7.723	2.265	102.083	55.152
2019								
Privatmarkedet	1.916.592				9.911	5.141	15.052	19.390
Bedriftsmarkedet	776.071			3.168	1.618		4.786	20.465
Totalt	2.692.663	0	0	3.168	11.529	5.141	19.838	39.855

NOTE 10 - Eksponering på utlån

2020	Brutto utlån	Nedskrivning steg 1	Nedskrivning steg 2	Nedskrivning steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Nedskrivning steg 1	Nedskrivning steg 2	Nedskrivning steg 3	Maks kreditt-eksponering
Tall i tusen kroner										
Personmarkedet	2.007.161	-154	-2.998	-3.710	27.513	11.942	-2	-1		2.039.750
Næringssektor fordelt:										
Jordbruk, skogbruk og fiske	300.049	-101	-277	-2.000	23.619	212	-3	-2		321.497
Industri	32.477	-120			3.059	179	-4	-6		35.585
Bygg, anlegg	134.017	-174	-621		13.915	31.477	-30	-81		178.503
Varehandel	31.317	-17	-34		5.483	200	-3	-69		36.877
Transport og lagring	10.322	-2	0		1.289	1.539	-2	-15		13.131
Eiendomsdrift og tjenesteyting	147.022	-148	-627	-1.626	8.801	12.955	-22	-1		166.354
Annen næring	74.243	-24	-807	-5.158	2.838	5.330	-7	-10		76.405
Sum	2.736.607	-741	-5.365	-12.494	86.517	63.834	-72	-184	0	2.868.101
2019										
Tall i tusen kroner										
Personmarkedet					1.926.433	-2.981	28.444	21.249		1.973.145
Næringssektor fordelt:										
Jordbruk, skogbruk og fiske					316.231	-1.275	22.576	2.138		339.670
Industri					31.012		2.752	179		33.942
Bygg, anlegg					164.537		10.306	23.437		198.280
Varehandel					27.035		5.070	350		32.455
Transport og lagring					9.311		1.182	799		11.292
Eiendomsdrift og tjenesteyting					160.382	-3.675	6.100	24.851		187.658
Annen næring					77.560		2.545	5.303		85.407
Sum					2.712.501	-7.931	78.975	78.305	0	2.861.850
Gruppenedskrivninger					-11.300					-11.300
Totalt					2.701.201					2.850.550

NOTE 11 - Nedskrivningar, tap og finansiell risiko

I høve til IFRS 9 er banken sine utlån til kundar, unytta kredittar og garantiar gruppert i tri steg basert på sannsynleg for misleghald (PD) på tidspunkt for innrekning samanlikna med sannsynleg for misleghald på balansedagen. Samt andre indikatorar på vesentleg auke i kredittrisiko og/eller kredittforringing, her under talet på dagar med betalingsmisleghald, betalingslette ved finansielle vanskar og skjønsmessige tapsvurderingar. Fordelinga mellom stega blir gjort for det enkelte lån eller engasjement.

Tabellane under spesifiserer endringane i perioden sine nedskrivningar og brutto balanseført utlån, garantiar og unytta trekkrettar for kvart steg, og inkluderer følgjande element:

- Overføring mellom stega som skulds endring i kredittrisiko, frå 12 månaders forventa tap på kreditt i steg 1 til tap på kreditt over levetida til instrumentet i steg 2 og steg 3.
- Auke i nedskrivningar ved utsteda nye utlån, unytta kredittar og garantiar.
- Reduksjon i nedskrivningar ved frårekning av utlån, unytta kredittar og garantiar.
- Auke eller reduksjon i nedskrivningar som skuldast endringar i inputvariablar, forutsetningar berekning, makroøkonomiske forutsetningar og effekten av diskontering.

Nedskrivning på unytta kredittar og garantiar er balanseført som gjeldsforplikting i rekneskapen.

2020	Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet				
Nedskrivninger pr. 01.01.2020	248	1.898	2.981	5.127
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	10	-199	0	-188
Overføringer til steg 2	-24	425	0	402
Overføringer til steg 3	-7	-1.052	2.391	1.332
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	24	1	119	144
Utlån som er fraregnet i perioden	-58	-401	-1.625	-2.084
Konstaterte tap				0
Endet eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-89	-33	-155	-278
Andre justeringer	49	2.359	0	2.408
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2020	154	2.998	3.710	6.862

2020	Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totalt
Brutto utlån til kunder - personmarkedet				
Brutto utlån pr. 01.01.2020	1.818.650	105.207	6.570	1.930.427
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	22.436	-22.436	0	0
Overføringer til steg 2	-60.059	61.811	-1.752	0
Overføringer til steg 3	-2.988	-19.710	22.698	0
Nye utlån utbetalt	503.330	39.149	0	542.478
Utlån som er fraregnet i perioden	-435.448	-28.123	-2.174	-465.745
Konstaterte tap				0
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2020	1.845.921	135.899	25.342	2.007.161

2020	Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger på utlån til kunder - bedriftsmarkedet				
Nedskrivninger pr. 01.01.2020	958	3.876	4.950	9.784
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	41	-390	0	-350
Overføringer til steg 2	-217	1.180	0	963
Overføringer til steg 3	0	-1.200	5.158	3.958
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	30	10	725	765
Utlån som er fraregnet i perioden	-184	-244	-2.805	-3.233
Konstaterte tap				0
Endet eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-100	-895	756	-240
Andre justeringer	59	30	0	90
Nedskrivninger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2020	587	2.367	8.784	11.738

2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2020	652.538	89.771	39.764	782.073
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	13.454	-13.454	0	0
Overføringer til steg 2	-42.653	59.883	-17.230	0
Overføringer til steg 3	0	-13.810	13.810	0
Nye utlån utbetalt	62.430	2.806	0	65.236
Utlån som er fraregnet i perioden	-88.102	-21.759	-8.002	-117.863
Konstaterte tap				0
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2020	597.667	103.437	28.342	729.446

2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2020	87	447	0	534
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	2	-27	0	-25
Overføringer til steg 2	-14	117	0	103
Overføringer til steg 3	0	0	0	0
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	30	10	0	40
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i periode	-26	-295	0	-321
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-30	-83	0	-113
Andre justeringer	25	15	0	39
Nedskrivninger pr. 31.12.2020	72	184	0	256

2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2019	107.561	41.751	4.709	154.022
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	239	-239	0	0
Overføringer til steg 2	-1.277	5.053	-129	3.647
Overføringer til steg 3	0	-129	-129	-258
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	49.845	514	0	50.360
Engasjement som er fraregnet i perioden	-33.853	-26.619	-4.378	-64.850
Brutto balanseførte engasjement pr. 31.12.2020	122.516	20.332	73	142.922

Individuelle nedskrivninger på utlån og garantier	2020	2019
Individuelle nedskrivninger ved begynnelsen av perioden	7.931	10.686
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	1.387	1.100
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	7.549	2.000
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger fra tidligere perioder	-4.373	-5.855
Konstaterte tap på lån som tidligere er nedskrevet		
Individuelle nedskrivninger ved slutten av perioden	12.494	7.931

Resultatførte tap på utlån, kreditter og garantier	2020	2019
Periodens endring i steg 3 på utlån	4.253	
Periodens endring i steg 3 på garantier	-315	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån		-2.755
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier		
Periodens endring i forventet tap (steg 1 og 2)	-4.394	
Periodens endring i gruppenedskrivninger		-700
Periodens nedskrivning forventet tap på utlån til virkelig verdi (steg 1)		
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	2.408	3.489
Periodens konstaterte tap, hvor det ikke er foretatt individuelle nedskrivninger		51
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap		-348
Tapkostnader i perioden	1.953	-263

NOTE 12 - Store engasjement

Pr. 31.12.2020 utgjorde de 10 største konsoliderte kredittengasjementene i morbank 57,56 % (2019: 56,49 %) av brutto engasjement. Banken har eit konsolidert engasjement som blir rapportert som store engasjement, meir enn 10,00 % av ansvarlig kapital. Det største konsoliderte kredittengasjementet er på 13,94 % av ansvarlig kapital.

	2020	2019
10 største engasjement	224.442	206.080
Totalt brutto engasjement	2.886.958	2.869.781
i % brutto engasjement	7,77 %	7,18 %
Ansvarlig kapital	389.944	364.818
i % ansvarlig kapital	57,56 %	56,49 %
Største engasjement utgjør	13,94 %	8,14 %

Brutto engasjement inkluderer utlån til kunder før nedskrivning, ubenyttede kreditttrammer, garantier og ubenyttede garantitrammer. Av netto ansvarlig kapital. Engasjementsbeløp før risikovekting og sikkerheter

Største engasjement	54.359	29.698
----------------------------	---------------	---------------

NOTE 13 - Sensitivitet

Avsatte tap på utlån, kreditter og garantier	Bokførte nedskrivninge	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4	Scenario 5	Scenario 6
Steg 1	-813.527	-808.892	-1.599.462	-746.450	-756.318	-1.098.912	-783.769
Steg 2	-3.477.156	-3.469.520	-2.295.098	-4.266.895	-3.278.012	-5.225.209	-3.837.443

Beskrivelse av scenarioene:

Bokførte nedskrivninger

Nedskrivninger i steg 1 og 2 som beregnet i nedskrivningsmodellen.

Scenario 1: Ingen påvirkning fra makromodell

Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en konstant "forventning til fremtiden".

Det betyr at scenarioet beskriver en forventning om "ingen endringer i økonomien" frem i tid.

Scenarioet kan med fordel benyttes til å vurdere konsekvensene av framtidforventningene i de geografiske områder eller bransjer, som har større justeringer.

Scenario 2: Full løpetid på alle avtaler

Scenarioet behandler alle fasiliteter med full løpetid og simulere hvordan nedskrivningen vil endres hvis alle fasiliteter anvender kontraktuell løpetid. Nedskrivningsmodellen benytter ellers for steg 1 ett års løpetid og for steg 2 en gjennomsnittlig forventet løpetid ved beregning av nedskrivninger.

Scenario 3: PD 12 mnd. økt med 10 %

Endringen, som følge av en 10 % stigning i sannsynligheten for default scenarioet, viser effekten ved en isolert stigning i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 4: PD 12 mnd. redusert med 10 %

Endringen, som følge av et 10% fall i sannsynligheten for default scenarioet, viser effekten ved et isolert fall i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 5: LGD justert til å simulere 30 % fall i boligpriser

LGD, tap gitt mislighold, er endret slik at det simulerer en nedgang i boligpriser på 30 %, noe som vil gi betydelige tap ved realisasjon

Scenario 6: Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en "forventning til fremtiden" kun basert på nedsidescenarioet

NOTE 14 - Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken i ein gitt situasjon ikkje er i stand til å refinansiere seg i tilstrekkeleg grad til at banken kan møte sine forpliktingar. Det er i hovudsak 3 ting som har påverka på likviditetsrisiko;

- 1) Balansestruktur: Banken har liten forskjell i omløpsfart og bindingstid på aktiva og passiva, og har såleis et lavt refinansieringsbehov.
- 2) Likviditeten i marknaden: Denne er vurdert til god.
- 3) Kredittverdighet: Kredittverdighet kjem til uttrykk gjennom banken sin rating. Viktige element i ratinga er banken sin soliditet, likviditet, inntening, risikoprofil og porteføljekvalitet. Banken er rata på same nivå som bankar kan samanlikna seg med.

2020

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen

	0-1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Kontanter og kontantekvivalenter						3 300	3 300
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker	12	14	5 307	320	2 086	152 509	160 249
Netto utlån til og fordringer på kunder	14 083	23 660	97 682	377 439	2 152 925	52 218	2 718 007
Obligasjoner, sertifikat og lignende		4 006	58 157	166 281			228 444
Finansielle derivater							0
Øvrige eiendeler						103 242	103 242
Sum eiendeler	14.095	27.680	161.146	544.040	2.155.011	311.269	3.213.242
Gjeld til kredittinstitusjoner	320			175 000			175 320
Innskudd fra og gjeld til kunder		818 789				1 220 782	2 039 571
Obligasjonsgjeld	65 000		100 000	377 048			542 048
Finansielle derivater							0
Øvrig gjeld						16 721	16 721
Ansvarlig lånekapital				30 085			30 085
Fondsobligasjoner				35 175			35 175
Sum gjeld	65.000	818.789	100.000	407.133	0	1.237.503	2.838.920
Netto	- 50 905	- 791 108	61 146	136 907	2 155 011	- 926 234	374 322

2019

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen

	0-1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Kontanter og kontantekvivalenter						2 877	2 877
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker						102 813	102 813
Netto utlån til og fordringer på kunder	13 282	21 543	172 407	267 265	2 230 073	- 11 300	2 693 270
Obligasjoner, sertifikat og lignende		28 113	20 115	178 557			226 785
Finansielle derivater							0
Øvrige eiendeler						68 933	68 933
Sum eiendeler	13.282	49.656	192.522	445.822	2.230.073	163.323	3.094.678
Gjeld til kredittinstitusjoner						175 653	175 653
Innskudd fra og gjeld til kunder		454 809	250 354	121 006		1 099 321	1 925 490
Obligasjonsgjeld	23 000	40 000	50 000	467 001			580 001
Finansielle derivater							0
Øvrig gjeld						20 385	20 385
Ansvarlig lånekapital					29 929		29 929
Fondsobligasjoner				35 169			35 169
Sum gjeld	23.000	494.809	300.354	623.176	29.929	1.295.359	2.766.627
Netto	- 9 718	- 445 153	- 107 832	- 177 354	2 200 144	- 1 132 036	328 051

NOTE 15 – Valutarisiko

Banken har berre ein mindre kontantbeholdning på 0,3 mill. kr og har elles ingen aktiva- eller passivapostar i utanlandsk valuta pr. 31.12.2020.

NOTE 16 – Kursrisiko

Kursrisiko på verdipapir er risikoen for tap som oppstår ved endringar i verdien på obligasjonar og eigenkapitalpapir som banken har investert i. Banken har etablert rammer for investeringar. Investeringar ut over ramma skal styret i banken godkjenna.

NOTE 17 – Renterisiko

Bankens utlån og finansiering er i all hovudsak i flytande rente. Dette fører til ei avgrensa eksponering mot endringar i marknadsrente. Banken er eksponert for renterisiko knytt til tap av rentenetto. Ulik rentebinding og referanserenter på utlån og innlån gir utslag på rentenetto i banken. Renterisiko blir redusert ved at innlån og utlån i høg grad blir tilpassa same rentevilkår. Banken sitt styre har fastsett maksimumsrammer for banken sin renterisiko. Ettersom banken sine innlån frå kundar og utlån til kundar løper til flytande rente, er det ingen reell risiko på denne aktiviteten. Fastrentelån er formidla via EBK. Alle rentepapir har flytande rente, og bankens renterisiko knytt til rentepapir er derfor avgrensa. Styret har utarbeidd rammer for renterisiko på renteberande papir. Det blir tatt ein løpande kontroll av at verksemda blir halden innanfor desse rammer.

2020

Tidspunkt fram til endring av rentevilkår

Tall i tusen kroner	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Uten rente- eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter						3.300	3 300
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker						160.249	160 249
Netto utlån til og fordringer på kunder				29 168	59 332	2 629 507	2 718 007
Obligasjoner, sertifikat og lignende	24 342	204 103					228 445
Øvrige eiendeler						103 242	103 242
Sum eiendeler	24.342	204.103	-	29.168	59.332	2.896.298	3.213.243
Gjeld til kredittinstitusjoner	50 000	125 320				0	175 320
Innskudd fra og gjeld til kunder						2 039 571	2 039 571
Obligasjonsgjeld	165 000	377 048					542 048
Finansielle derivater							0
Øvrig gjeld						16 721	16 721
Ansvarlig lånekapital		30 085					30 085
Fondsobligasjoner		35 175					35 175
Sum gjeld	215.000	532.453	-	-	-	2.056.292	2.803.745
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	- 190 658	- 328 350	0	29 168	59 332	840 006	409 498

Covid-19

Ved utbrøtet av Covid-19 i mars 2020 blei eit av verkemidla frå Norges Bank å setja styringsrenta betydeleg ned i løpet av våren. Marknaden reagerte med å setja ned utlånsrentene raskare enn normal varslingstid på 6 veker. Ved endringar i innskot skal kundane varslast 8 veker før banken kan setja ned renta. Då mykje av fundinga til banken er frå innskot, ga dette eit negativt utslag på rentemarginen. Prisen på innlån i høve til våre lån gjennom Eika Boligkreditt, fekk også ein seinare nedgang, og når utlåna vart justerte før innlånsprisen vart konsekvensane av dette at våre provisjonsinntekter også vart noko svakare i ein periode

2019

Tall i tusen kroner	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1 år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Uten rente- eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter						2 877	2 877
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker						102 813	102 813
Netto utlån til og fordringer på kunder				22 825	75 325	2 595 120	2 693 270
Obligasjoner, sertifikat og lignende	75 020	151 765					226 785
Øvrige eiendeler						68 933	68 933
Sum eiendeler	75.020	151.765	-	22.825	75.325	2.769.743	3.094.678
Gjeld til kredittinstitusjoner						175 653	175 653
Innskudd fra og gjeld til kunder						1 925 490	1 925 490
Obligasjonsgjeld	229 000	351 001					580 001
Øvrig gjeld						20 385	20 385
Ansvarlig lånekapital		29 929					29 929
Fondsobligasjoner		35 169					35 169
Sum gjeld	229.000	416.099	-	-	-	2.121.528	2.766.627
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	- 153 980	- 264 334	0	22 825	75 325	648 215	328 051

Endring av rentevilkår

Renterisiko oppstår i forbindelse med banken sin utlåns- og innlånsvirksomhet. Renterisiko er ett resultat av at rentebindingstiden for banken sin aktiva- og passivside ikke er sammenfallende

Renterisiko pr. 31.12.2020

Eiendeler	Renterisiko		
	Eksposering	Renteløpetid	ved 1%
Utlån til kunder med flytende rente	2.648	0,12	(3,2)
Utlån til kunder med rentebinding	88	3,00	(2,6)
Rentebærende verdipapirer	228	0,15	(0,3)
Øvrige rentebærende eiendeler			-
Gjeld			
Innskudd med rentebinding	374	0,50	1,9
Flytende innskudd	1.665	0,15	2,5
Verdipapirgjeld	542	0,15	0,8
Øvrig rentebærende gjeld	175	0,10	0,2
Utenom balansen			
Renterisiko i derivater (aktivsikring)	4	3,00	0,1
Renterisiko i derivater (passivasikring)			-
Sum renterisiko			(0,7)

Avtalt/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser for hovedposter i balansen

Ved endring i markedsrentene kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet. Renterisikoen omfattes også av den direkte effekt en renteendring vil ha på balanseposter med og uten rentebinding. En renteendring på 1 % vil gi en årlig effekt på resultatregnskapet på **0,7 millioner kroner**.

NOTE 18 - Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

	2020	2019
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner (amortisert kost)	372	2 129
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder (amortisert kost)	79 759	88 367
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder (virkelig verdi)		
Renter og lignende inntekter av sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende verdipapir (virkelig verdi)	3 162	4 280
Andre renteinntekter og lignende inntekter	6	0
Sum renteinntekter og lignende inntekter	83.299	94.776

			Gjennomsnittlig rentesats 2020	Gjennomsnittlig rentesats 2019
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	2 724	4 124	1,55 %	2,20 %
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	23 827	27 930	1,15 %	1,45 %
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	9 833	14 720	1,68 %	2,66 %
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	928	644	3,08 %	3,53 %
Renter og lignende kostnader på fondsobligasjonskapital	0	2 353		
Andre rentekostnader og lignende kostnader	1 072	977		
Sum rentekostnader og lignende kostnader	38.383	50.748		
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	44.916	44.028		

NOTE 19 - Segmentinformasjon

Banken utarbeider regnskap for segmentene privatmarked (PM) og bedriftsmarked (BM).

RESULTAT	2020				2019			
	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	37.632	7.284		44.916	40.862	3.167		44.029
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter			6.010	6.010			5.163	5.163
Netto provisjonsinntekter	3.148		9.518	12.665			11.151	11.151
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter			437	437			409	409
Andre driftsinntekter			244	244			261	261
Netto andre driftsinntekter	3.148	0	16.209	19.356	0	0	16.984	16.984
Lønn og personalkostnader			18.894	18.894			18.007	18.007
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler			305	305			305	305
Andre driftskostnader			18.510	18.510			15.144	15.144
Sum driftskostnader	0	0	37.709	37.709	0	0	33.456	33.456
Tap på utlånsengasjement og garantier	1.437	516	1.953	1.953	-116	-147		-263
Resultat før skatt	39.342	6.768	-21.501	24.609	40.977	3.315	-16.472	27.819
BALANSETALL	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder	1.993.472	724.535		2.718.007	1.915.446	777.823		2.693.270
Innskudd fra kunder	1.280.881	758.690		2.039.571	1.132.746	792.744		1.925.490

Segmentinformasjon etter IFRS 8 må presenteres av selskaper som har, eller planlegger å gjøre, gjelds- eller egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for alminnelig omsetning. Med alminnelig omsetning menes instrumenter som er notert på børs (regulert marked) og instrumenter notert i et uregulert marked, som OTC-listen i Norge.

NOTE 20 - Andre inntekter

	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester				
Garantiprovisjon	1 192	1 307	1 192	1 307
Formidlingsprovisjoner				
Provisjoner fra Eika Boligkreditt	3 148	2 033	3 148	2 033
Betalingsformidling	3 864	6 143	3 864	6 143
Verdipapirforvaltning	1 520	945	1 520	945
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	3 264	2 372	3 264	2 372
Andre provisjons- og gebyrinntekter	1 659	340	1 659	340
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	14.646	13.140	14.646	13.140
Provisjonskostnader				
Garantiprovisjon				
Betalingsformidling	1 257	1 061	1 257	1 061
Andre gebyr- og provisjonskostnader	724	927	724	927
Sum provisjonskostnader med mer	1.981	1.988	1.981	1.988
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter				
	2020	2019	2020	2019
Netto gevinst/tap på sertifikat og obligasjoner	19	-96	19	-96
Netto gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	277	237	277	237
Netto gevinst/tap på valuta	141	268	141	268
Netto gevinst/tap på finansielle instrument	437	409	437	409
Andre driftsinntekter				
	2020	2019	2020	2019
Driftsinntekter faste eiendommer	238	233	238	233
Andre driftsinntekter	6	28	7947	9791
Sum andre driftsinntekter	244	261	8.185	10.024
Utbytte				
	2020	2019	2020	2019
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	6.010	5.163	6.010	5.163
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	6.010	5.163	6.010	5.163

NOTE 21 - Lønn og andre personalkostnader

	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Lønn	14.535	13.496	18.707	17.172
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	2.491	2.332	3.058	2.885
Pensjoner	1.220	1.099	1.333	1.231
Sosiale kostnader	648	1.079	841	1.215
Sum lønn og andre personalkostnader	18.894	18.007	23.939	22.502

2020	Lønn og Meglerlønn	Opptjent bonus	Pensjons-kostnad	Lån og sikk. still.
Leiande tilsette				
Banksjef	1.520	0	139	0
Daglig Leder Ryf EM	1.529	0	26	7.245

2020	Lønn og Meglerlønn	Opptjent bonus	Pensjons-kostnad	Lån og sikk. still.
Øvrige tilsette				
Øvrige tilsette	15.081	0	1.168	71.083

2020	Ordinært honorar	Tilleggs-honorar	Lån og sikk. still.
Styret			
Styreleiar	100	20	0
Øvrige styret	335	30	0

2020	Ordinært honorar	Tilleggs-honorar	Lån og sikk. still.
Forstanderskapet og valnemnd, ikkje tilsette			
Forstanderskapet og valnemnd, ikkje tilsette	86	6	15.649

2019	Lønn og Meglerlønn	Opptjent bonus	Pensjons-kostnad	Lån og sikk. still.
Leiande tilsette				
Banksjef	1.427	15	104	0
Daglig Leder Ryf EM	1.342	0	23	4.286

2019	Lønn og Meglerlønn	Opptjent bonus	Pensjons-kostnad	Lån og sikk. still.
Øvrige tilsette				
Øvrige tilsette	13.613	270	1.206	57.774
			Sum	62.060

2019	Ordinært honorar	Tilleggs-honorar	Lån og sikk. still.
Styret			
Leiastyret	100	0	0
Øvrige styret	337	0	0

2019	Ordinært honorar	Tilleggs-honorar	Lån og sikk. still.
Forstanderskapet og valnemnd, ikkje tilsette			
Forstanderskapet og valnemnd, ikkje tilsette	68	0	9.838

Antal årsverk i konsern pr. 31.12.2020	25,4
Antal tilsette i konsern pr. 31.12.2020	28
Kostnader til rentesubsidiering av lån til ansatte i regnskapsåret	333

Lån til tilsette er gitt etter særskilte reglar vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerente og styresmaktene si normrente.

Lån, garantiar og trygd til tillitsvalte er gitt etter same vilkår som for resten av banken sine kundar, og er sikra i høve til vedtak for slike lån og garantiar.

OTP – Obligatorisk tenestepensjon er pliktig. Banken har pensjonsordning som tilfredsstillar krava. Det er gjort avtale med administrerande banksjef om gjensidig oppseiingsfrist på 12 månader. Utover dette er det ikkje avtalt nokon form for vederlag ved opphøyr eller liknande, verken til administrerande banksjef eller til styret sin leiast. Banksjefen inngår i felles bonusordning, har ingen annan bonusordning utover dette.

Medlem i valnemnda får godgjerings på kr 2.000 pr. møte.

NOTE 22 - Andre driftskostnader

Andre driftskostnader	Morbank		Konsem	
	2020	2019	2020	2019
Kjøp eksterne tenester	875	863	877	863
EDB kostnader	12.449	8.621	12.464	8.621
Kostnader leigde lokaler	333	432	333	432
Kontorrekvisita, porto, telekostnader	880	679	1.095	848
Reiser	158	415	278	598
Marknadsføring	805	1.044	805	1.096
Ekstern revisor	563	488	643	554
Andre driftskostnader	2.447	2.372	3.239	5.978
Sum andre driftskostnader	18.510	14.914	19.733	18.990
Honorar til ekstern revisor				
Lovpålagt revisjon (357	299	437	365
Andre attestasjonstenester	63	53	63	53
Andre tenester utenfor revisjon	143	136	143	136
Sum honorar (inkl mva)	563	488	643	554

NOTE 23 - Transaksjonar med nærstående

Ryfylke Eiendomsmegling AS er eit 70 % eigd dotterselskap og er eit reint eigendomsforetak.

Banken har inngått leigekontrakt med Ryfylke Eiendomsmegling AS om leige av lokaler. I 2020 har banken kostnadsført MNOK 0,2 i husleige.

NOTE 24 - Skattar

	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Betalbar inntektsskatt				
Resultat før skattekostnad	24 609	27 821	25 577	28 513
Permanente forskjeller	- 5 740	- 4 754	- 6 619	- 5 912
Renter på hybridkapital ført direkte mot egenkapitalen	- 1 800	0	- 1 800	0
Virkning av implementering IFRS 9	- 758	0	- 758	0
Endring i midlertidige forskjeller	3 511	54	3 499	519
Sum skattegrunnlag	19.822	23.121	19.900	23.120
Inntektsskatt	4 956	5 780	4 975	5 780
Formuesskatt	323	317	323	317
Betalbar skatt	5.279	6.097	5.298	6.097
Årets skattekostnad				
Betalbar inntektsskatt	5 279	6 097	5 298	6 097
Skatteeffekt implementering IFRS 9 ført mot egenkapitalen	190	0	190	0
Endring utsatt skatt over resultatet	- 878	- 13	- 785	- 13
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	- 82	- 50	- 82	- 50
Årets skattekostnad	4.508	6.034	4.621	6.034
Resultat før skattekostnad	24 609	27 821	25 577	28 513
25 % skatt av:				
Resultat før skattekostnad	6 152	6 955	6 483	7 128
Permanente forskjeller	- 1 435	- 1 189	- 1 655	- 1 478
Betalbar skatt på hybridkapital ført mot egenkapitalen	- 450	0	- 450	0
Formuesskatt	323	317	323	317
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	- 82	- 50	- 82	67
Skattekostnad	4.508	6.034	4.621	6.034
Effektiv skattesats (%)	18 %	22 %	18 %	21 %
Endring balanseført utsatt skatt				
Balanseført utsatt skatt 01.01	- 2	12	- 2	12
Resultatført i perioden	- 878	- 14	- 784	- 14
Balanseført utsatt skatt 31.12	-880	-2	-786	-2
Utsatt skatt				
Driftsmidler	53	176	477	588
Underskudd til fremføring	0	0	0	- 878
Avsetning til forpliktelser	- 3 905	0	- 3 545	0
Rentebærende verdipapir tilgjengelig for salg	334	- 183	334	- 183
Sum gr.lag utsatt skatt	-3.518	-7	-2.734	-473
Nedvudert utsatt skattefordel	0	0	0	466
Utsatt skatt/skattefordel	-880	-2	-786	-2
Resultatført utsatt skatt				
Driftsmidler	31	28	28	34
Avsetning til forpliktelser	976	0	886	0
Rentebærende verdipapir tilgjengelig for salg	- 129	- 15	- 129	- 15
Nedjustering utsatt skattefordel	0	0	0	- 5
Sum endring utsatt skatt	878	14	785	14

NOTE 25 - Kategoriar av finansielle instrument

2020

Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Virkelig verdi over utvidet resultat	Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	3.300			3.300
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanken	160.249			160.249
Utlån til og fordringer på kunder	2.736.607			2.736.607
Sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning		228.445		228.445
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		6.408	86.645	93.053
Finansielle derivater	0			0
Sum finansielle eiendeler	2.900.156	234.853	86.645	3.221.654
Finansiell gjeld				
Gjeld til kredittinstitusjoner	175.320			175.320
Innskudd fra og gjeld til kunder	2.039.571			2.039.571
Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	542.048			542.048
Ansvarlig lånekapital	30.085			30.085
Finansielle derivater	0			0
Sum finansiell gjeld	2.787.023	0	0	2.787.023

2019

Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Bokført til laveste verdi prinsipp	Bokført til kostpris	Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	2.877			2.877
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanken	102.813			102.813
Utlån til og fordringer på kunder	2.693.270			2.693.270
Sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning		226.785		226.785
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		6.141	58.830	64.971
Finansielle derivater	0			0
Sum finansielle eiendeler	2.798.960	232.926	58.830	3.090.716
Finansiell gjeld				
Gjeld til kredittinstitusjoner	175.653			175.653
Innskudd fra og gjeld til kunder	1.925.490			1.925.490
Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	580.001			580.001
Ansvarlig lånekapital	29.929			29.929
Fondsobligasjonskapital	35.169			35.169
Finansielle derivater	0			0
Sum finansiell gjeld	2.746.242	0	0	2.746.242

NOTE 26 - Verkeleg verdi finansielle instrument

Virkelig verdi og bokført verdi av finansielle eiendeler og gjeld	2020		2019	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler bokført til amortisert kost				
Kontanter	3 300	3 300	2 877	2 877
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker	160 249	160 249	102 813	102 813
Utlån til kunder	2 718 007	2 718 007	2 693 270	2 693 270
Sum eiendeler vurdert til amortisert kost	2.881.556	2.881.556	2.798.960	2.798.960
Gjeld bokført til amortisert kost				
Innskudd fra kunder	2 039 571	2 039 571	1 925 490	1 925 490
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	542 048	542 366	580 001	580 477
Ansvarlig lånekapital	30 085	30 128	29 929	30 128
Sum gjeld vurdert til amortisert kost	2.611.704	2.612.065	2.535.420	2.536.095

Utlån til kunder er utsatt for markeds konkurranse. Dette vil si at mulige merverdier i utlånsporteføljen ikke vil kunne opprettholdes over lengre tid. Videre foretas det løpende nedskrivninger for tap på porteføljen. Virkelig verdi av utlån til kunder vurderes derfor å samsvare med amortisert kost.

Nivåfordeling finansielle instrumenter

	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	Total
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettings- teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettings- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	
2020				
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		234.853		234.853
Verdipapirer til virkelig verdi over utvidet resultat			86.645	86.645
Sum eiendeler	0	234.853	86.645	321.498
			Virkelig verdi over utvidet resultat	Virkelig verdi over resultatet
Avstemming av nivå 3				
Inngående balanse			84.794	0
Realisert gevinst resultatført				0
Urealisert gevinst og tap resultatført				0
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter			3.628	0
Investering				0
Salg			-1.777	0
Utgående balanse			86.645	0
			2020	
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	-20 %	-10 %	Kursendring	10 %
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	0	0	0	0
Verdipapir til virkelig verdi over utvidet resultat	69.316	77.980	95.309	103.974
Sum eiendeler	69.316	77.980	95.309	103.974

Virkelig verdimålinger og -opplysninger klassifisert etter nivå

Verdsettelsesnivå angir nivået på verdsettelsesmetoden som er brukt for å fastsette virkelig verdi.

I Nivå 1 er verdien fastsatt ut fra kvoterte priser i aktive markeder.

I nivå 2 er verdien utledet fra kvoterte priser, eller beregnede markedsverdier.

Nivå 3 er verdier som ikke er basert på observerbare markedsdata. Verdsettelsen av Eika Boligkreditt AS er basert på en vurdering av egenkapitalen i selskapet. Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verdivurdering av de enkelte selskapene som inngår i gruppen, og en samlet verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettelsesmetoder. Denne verdivurderingen blir vurdert opp imot sist kjente emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankens egne vurderinger av hendelser frem til balansedagen. Til sammen utgjør disse aksjene 73,8 mill. kroner av totalt 86,6 mill. kroner i nivå 3.

NOTE 27 - Sertifikat og obligasjoner

2020	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Obligasjonsportefølje			
Stat / statsgaranterte	30.567	30.347	30.347
Kommune / fylke	46.929	47.174	47.174
Bank og finans	55.052	55.224	55.224
Obligasjoner med fortrinsrett	95.662	95.699	95.699
Sum obligasjonsportefølje	228.210	228.444	228.445
Herav børnoterte verdipapir	193.000	193.945	193.945
2019	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Obligasjonsportefølje			
Stat / statsgaranterte	30.566	30.528	31.188
Kommune / fylke	31.019	30.993	31.719
Bank og finans	48.173	48.162	49.075
Obligasjoner med fortrinsrett	112.440	112.582	114.794
Sum obligasjonsportefølje	222.198	222.265	226.785
Herav børnoterte verdipapir	174.000	174.739	174.739

Bankens obligasjoner er klassifisert til virkelig verdi over resultatet (evt. virkelig verdi over utvidet resultat)

Realisert gevinst/tap ved salg av obligasjoner blir resultatført.

NOTE 28 - Aksjar, eigenkapitalbevis og fond til verkeleg verdi over resultatet

	2020			2019	
	Kostpris	Bokført verdi	Antall	Kostpris	Bokført verdi
Sum sertifikat og obligasjoner (overført fra Note 27)	228.210	228.445		222.198	226.785
Aksje- og pengemarkedsfond					
Eika Kreditt	6.206	6.408	5.960	5.993	6.141
Sum aksje- og pengemarkedfond	6.206	6.408		5.993	6.141
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet	6.206	6.408		5.993	6.141
Sum verdipapirer til virkelig verdi over resultatet	234.416	234.853		228.191	232.926

NOTE 29 - Aksjar og eigenkapitalbevis til verkeleg verdi over utvida resultat

	Orgnummer	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Aksjer til virkelig verdi over utvidet resultat									
SDC AF 1993 H. A	CVR 16988138	1.381	621	760	-	1.484	667	667	
Eika Gruppen	979319568	231.597	9.515	37.333	4.632	231.597	9.515	9.515	4.632
Sparebankmatr Sp	916148690	5	1	4	1	5	1	1	0
Kredittfo for Sp	986918930	920	948	948	-	920	948	948	23
Kvinesdal Spareb	937894805	9.555	956	956	-	9.555	956	956	38
Eika BoligKredit	885621252	8.514.534	35.652	36.482	722	8.919.531	37.347	37.347	259
Eiendoms kreditt	979391285	15.746	1.601	1.748	87	15.746	1.601	1.601	79
Norsk Frukt og L	984476426	5	10	10	-	5	10	10	0
Ryfylke Eiendoms	986187448	840	4.522	5.235	-	840	4.522	4.522	0
Jørpeland Handel	869055972	15	4	0	-	15	4	4	0
VN Norge AS	821083052	562	796	618	567	562	796	796	116
Eika VBB AS	921859708	621	2.458	2.458	-	621	2.458	2.458	
Visa Norge Holding 1 AS (VNH1)				94					
Sum aksjer tilgjengelig for salg			57.082	86.645	6.010		58.824	58.824	5.147
		2020		2019					
Balanseført verdi 01.01.		84.794		55.268					
Tilgang				4.149					
Avgang		-1.777		-572					
Endring i virkelig verdi		3.629							
Nedskrivning				-15					
Netto urealisert gevinst ved verdiregulering									
Balanseført verdi 31.12.		86.646		58.830					

NOTE 30 - Finansielle derivat

Rentebytteavtalen er rentesikra mot fastrentelån der banken betaler 3 mnd NIBOR + 3,79 % i bytte mot fastrente. Rentebytteavtalen er eit rente- og eigenkapitalrelatert instrumen utanfor balansen

	2020		2019	
	Nominell verdi	Positiv markedsverdi	Nominell verdi	Positiv markedsverdi
Rentebytteavtale DNB	4.000	-	4.000	-

NOTE 31 - Investering i dotterselskap

2020

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Mottatt utbytte	Netto kapitalendring	Resultatandel - kostnad/+inntekt	Utgående balanse
Ryfylke Eiendomsmegling AS	987031204	840	70 %	-	0	599	5.235
Sum investering i tilknyttet selskap							5.235

2019

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Mottatt utbytte	Netto kapitalendring	Resultatandel - kostnad/+inntekt	Utgående balanse
Ryfylke Eiendomsmegling AS	987031204	840	70 %	-	0	485	4.522
Sum investering i tilknyttet selskap							4.522

NOTE 32 - Varige driftsmidler

Morbank	Utstyr og transport midler	Bankbygg		Sum
		Hjelmeland	Bygg Jørpeland	
Kostpris pr. 01.01.19	0	13.500	0	13.500
Tilgang	0	0	0	0
Avgang til kostpris	0	0	0	0
Utrangert til kostpris	0	0	0	0
Kostpris pr. 31.12.19	0	13.500	0	13.500
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.19	0	7.532	0	7.532
Bokført verdi pr. 31.12.19	0	5.968	0	5.968
Kostpris pr. 01.01.20	0	13.500	0	13.500
Tilgang	0	0	0	0
Avgang til kostpris	0	0	0	0
Utrangert til kostpris	0	0	0	0
Kostpris pr. 31.12.19	0	13.500	0	13.500
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.20	0	7.837	0	7.837
Bokført verdi pr. 31.12.20	0	5.663	0	5.663
Akkumulerte avskrivningar 2019	0	7.532	0	7.532
Akkumulerte avskrivningar 2020	0	7.837	0	7.837
Avskrivingsprosent	10% - 33%	5% - 10%	20 %	

Konsern	Utstyr og transport midler	Bankbygg		Sum
		Hjelmeland	Bygg Jørpeland	
Kostpris pr. 01.01.19	329	13.500	12.280	26.109
Tilgang	44	0	0	44
Avgang til kostpris	0	0	0	0
Utrangert til kostpris	0	0	0	0
Kostpris pr. 31.12.19	373	13.500	12.280	26.153
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.19	319	7.532	1.357	9.208
Bokført verdi pr. 31.12.19	54	5.968	10.923	16.945
Kostpris pr. 01.01.20	329	13.500	12.280	26.109
Tilgang	184	0	0	184
Avgang til kostpris	0	0	0	0
Utrangert til kostpris	0	0	0	0
Kostpris pr. 31.12.19	513	13.500	12.280	26.293
Akkumulerte av- og nedskrivningar pr. 31.12.20	329	7.837	1.618	9.784
Bokført verdi pr. 31.12.20	184	5.663	10.662	16.508
Akkumulerte avskrivningar 2019	319	7.532	1.357	9.208
Akkumulerte avskrivningar 2020	329	7.837	1.618	9.784
Avskrivingsprosent	10% - 33%	5% - 10%	20 %	

NOTE 33 - Andre eigendelar

	Morbank		Konsem	
	2020	2019	2020	2019
Eigendelar ved utsett skatt	880		880	
Oppteente, ikkje mottekne inntekter				
Andre forskotsbetalte, ikkje påkomne kostnader	3 475	- 2 029	7 106	938
Overtekne eigendelar	0		0	
Andre eigendelar	171	23	230	23
Sum forskotsbetalte, ikkje påkomne kostnader og opptente, ikkje mottekne inntekter	4.526	-2.006	8.215	961

NOTE 34 - Innlån frå kredittinstitusjonar

	2020	Rente	2019	Rente
Innlån fra kredittinstitusjoner til amortisert kost	175 320	1,55 %	175 653	2,20 %
Sum innlån fra kredittinstitusjonar	175.320		175.653	

Rentesatsen vist som gjennomsnittlig effektiv rente beregnet på avkastning gjennom året fordelt på gjennomsnittlig beholdning. Banken hadde ingen innskudd fra låneformidlere pr. 31.12.20 eller 31.12.19.

NOTE 35 - Innskott frå kundar

	2020	2019
Innskudd fra og gjeld til kunder til amortisert kost	2.039.571	1.925.490
Sum innskudd kunder	2.039.571	1.925.490

Innskuddt fordelt på geografiske områder

Hjelmeland	593.660	590.871
Strand	312.712	292.797
Sandnes	73.307	87.905
Suldal	148.413	140.652
Stavanger	435.321	390.840
Randaberg	85.085	83.069
Ellers	391.073	339.356
Sum innskudd	2.039.571	1.925.490

Innskuddsfordeling

Lønnstakere	1.280.881	1.132.746
Jordbruk, skogbruk og fiske	125.602	127.828
Industri	20.480	26.210
Bygg, anlegg	49.474	47.381
Varehandel	29.173	24.987
Transport og lagring	12.041	12.743
Eiendomsdrift og tjenesteyting	109.058	106.406
Annen næring	412.862	447.189
Sum innskudd	2.039.571	1.925.490

NOTE 36 - Obligasjonsgjeld og ansvarleg lånekapital

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi		Rente- vilkår
				2020	2019	
Sertifikat- og obligasjonslån						
NO0010782790	25.01.2017	25.01.2021	65.000	65.000	65.369	3m Nibor + 115 bp
NO0010808819	23.10.2017	23.04.2021	100.000	100.000	100.525	3m Nibor + 90 bp
NO0010844186	04.03.2019	04.03.2022	100.000	100.000	100.236	3m Nibor + 70 bp
NO0010849839	23.04.2019	23.08.2022	125.000	125.000	50.104	3m Nibor + 63 bp
NO0010861750	03.09.2019	03.03.2023	150.000	150.000	150.294	3m Nibor + 59 bp
NO0010769268	13.07.2016	13.01.2020			23.166	
NO0010769524	15.07.2016	15.04.2020			40.275	
NO0010799216	22.06.2017	22.09.2020			50.034	
Overkurs/underkurs				2.048		
Sum gjeld ved utstedte verdipapirer				542.048	580.001	
Ansvarlig lånekapital						
NO0010852189	22.05.2019	22.05.2029	30.000	30.085	29.929	3 mnd. NIBOR + 2,05 %
Sum ansvarlig lånekapital				30.085	29.929	

Endringer i verdipapirgjeld i perioden	Balanse 31.12.2019	Emitert	Forfalte/ innløste	Andre endringer	Balanse
					31.12.2020
Obligasjonsgjeld	577.854	75.000	-113.000	2.194	542.048
Sum gjeld ved utstedte verdipapirer	577.854	75.000	-113.000	2.194	542.048
Ansvarlige lån	30.000				30.085
Sum ansvarlige lån	30.000	0	0	0	30.085

NOTE 37 - Anna gjeld og pensjon

	Morbank		Konsern	
	2020	2019	2020	2019
Anna gjeld				
Påløpte kostnader	5.998	2.566	8.372	3.835
Bankremisser, Bankaxept, Visaavregning	507	497	507	497
Skattetrekk	806	775	806	775
Øvrig gjeld	2.918	7.741	2.918	7.741
Avsatt til gaver	760	1.295	760	1.295
Avsatt til utbytte		7.611	-	7.611
Sum annen gjeld	10.990	20.387	13.364	21.754
Pensjonsforpliktelser				
	2020	2019	2020	2019
Pensjonskostnad kollektiv ordning	1 007	892	1 007	892
Kostnader AFP inkl. arbeidsgiveravgift	213	207	213	207
Sum pensjonsforpliktelser	1.220	1.099	1.220	1.099

Alle ansatte inngår i en felles innskuddsbasert ordning.

Bankens pensjonsordning oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

NOTE 38 - Fondsobligasjonskapital

ISIN	Første		Pålydende	Rentevilkår	Bokført verdi	
	Låneopptak	tilbakekall			2020	2019
NO0010852171	22.05.2019	22.05.2024	35.000	3m Nibor + 400 bp	0	35.000
Fondsobligasjonskapital					0	35.000

I 2019 ble fondsobligasjoner klassiert som gjeld. Etter overgang til IFRS den 1.1.20 er fondsobligasjoner som ikke oppfyller gjeldsdefinisjonen i henhold til IAS 32 klassifisert som egenkapital (hybridkapital).

Avtalevilkårene for fondsobligasjonene tilfredsstiller kravene i EUs CRR-regelverk, og fondsobligasjonene inngår i bankens kjernekapital for kapitaldekningsformål. Banken har som følge av dette en ensidig rett til å ikke betale tilbake renter eller hovedstol til investorene. Dette medfører at fondsobligasjonene ikke tilfredsstiller vilkårene til finansielle forpliktelser i IAS 32 Finansielle instrumenter - presentasjon og presenteres derfor i bankens egenkapital. Dette medfører videre at rentene knyttet til fondsobligasjonene ikke presenteres på regnskapslinjen Sum rentekostnader, men som en reduksjon i opptjent egenkapital. Fordelen av skattefradraget for rentene presenteres som en reduksjon av skattekostnaden i resultatregnskapet.

	Balanse	Emitert	Innløste	Andre endringer	Balanse
Endringer i fondsobligasjonskapital i perioden	31.12.2019				31.12.2020
Fondsobligasjonskapital	35.000				35.000
Sum fondsobligasjonskapital	35.000	0	0		35.000

NOTE 39 - Eigardelskapital og eigarstruktur

Banken sine egne egenkapitalbevis er alle ført i en klasse og utgjør 111.770 mill delt på 1.117.700 egenkapitalbevis pålydende NOK 100,-.

Eigardelsbrøk	2020	2019
EK-bevis	111 770	111 770
Egne egenkapitalbevis	- 528	- 822
Overkursfond	1 125	1 125
Utjevningsfond	84 002	73 797
Sum eigardelskapital (A)	196.369	185.870
Sparebankenfond	141 697	134 900
Gåvefond	7 030	7 281
Grunnfondskapital (B)	148.727	142.181
Fond for urealisert gevinst	29 403	0
Fondsobligasjon	35 000	
Avsatt utbytte, gaver og konsernbidrag		
Sum egenkapital	409.499	328.051
Eigardelsbrøk A/(A+B)	56,90 %	56,66 %

Utbytte

Avsatt utbytte per egenkapitalbevis (i hele kr.)

0

Samla utbytte

0

Fullmakt frå forstanderskapet til styret om utbetaling av utbytte på inntil kr 4.900.000 i tidsrommet 01.10.21-31.12.21

Dei 20 største egenkapitalbevisegarane:

31.12.2020

Navn	Beholdning	Eierandel
BRØDRENE NORDBØ AS	156 792	14,03 %
T.D. VEEN AS	108 500	9,71 %
EIDSBERG SPAREBANK	64 017	5,73 %
VEEN EIENDOM AS	59 750	5,35 %
NORDIC PRIVATE EQUITY AS	35 000	3,13 %
JERNBANEPERSONALETS FORSIKRING GJENSIDIG	32 008	2,86 %
RØROSBANKEN RØROS SPAREBANK	29 842	2,67 %
SKAGERRAK SPAREBANK	29 842	2,67 %
NORDBØ	24 600	2,20 %
NEPTUN STAVANGER AS	24 000	2,15 %
HASLELUND HOLDING AS	20 247	1,81 %
SPAREBANKSTIFTINGA TIME OG HÅ	20 000	1,79 %
MARKER SPAREBANK	16 800	1,50 %
FREDHEIM INVEST AS	16 000	1,43 %
SELBU SPAREBANK	15 868	1,42 %
SURNADAL SPAREBANK	15 400	1,38 %
AJ INVESTERING AS	15 000	1,34 %
OPDALS SPAREBANK	13 630	1,22 %
STRØMMEN SPAREBANK	10 000	0,89 %
KIKAMO AS	9 524	0,85 %
Sum 20 største	716.820	64,13 %
Øvrige egenkapitalbevisiere	395 597	35,39 %
Egne egenkapitalbevis	5 283	0,47 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	1.117.700	100,00 %

Antall bevis:

1 117 700

31.12.2019

Navn	Beholdning	Eierandel
BRØDRENE NORDBØ AS	156 792	14,03 %
T.D. VEEN AS	108 500	9,71 %
ESPEDAL & CO AS	64 442	5,77 %
EIDSBERG SPAREBANK	64 017	5,73 %
VEEN EIENDOM AS	59 750	5,35 %
NORDIC PRIVATE EQUITY AS	35 000	3,13 %
JERNBANEPERSONALETS FORSIKRING GJENSIDIG	32 008	2,86 %
RØROSBANKEN RØROS SPAREBANK	29 842	2,67 %
SKAGERRAK SPAREBANK	29 842	2,67 %
NORDBØ	24 600	2,20 %
NEPTUN STAVANGER AS	23 000	2,06 %
SPAREBANKSTIFTINGA TIME OG HÅ	20 000	1,79 %
MARKER SPAREBANK	16 800	1,50 %
FREDHEIM INVEST AS	16 000	1,43 %
SELBU SPAREBANK	15 868	1,42 %
SURNADAL SPAREBANK	15 400	1,38 %
AJ INVESTERING AS	15 000	1,34 %
OPDALS SPAREBANK	13 630	1,22 %
STRØMMEN SPAREBANK	10 000	0,89 %
HASLELUND HOLDING AS	9 707	0,87 %
Sum 20 største	760.198	68,01 %
Øvrige egenkapitalbevisere	349 280	31,25 %
Eigne egenkapitalbevis	8 222	0,74 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	1.117.700	100,00 %

Antall bevis: 1 117 700

Banken si leing og tilfittsvalgte som eig egenkapitalbevis

	2020		2019	
	Beholdning	Eierandel	Beholdning	Eierandel
Banksjef	1521	0,14 %	1206	0,11 %
Medlemmer Forstanderskap	3500	0,31 %	3500	0,31 %

NOTE 40 - Resultat pr. egenkapitalbevis

Tall i tusen kroner	2020	2019
Resultat etter skatt	20.956	22.480
Renter på fondsobligasjon	-1.016	0
Sum	19.940	22.480
Eierandelsbrøk	56,90 %	56,66 %
Resultat som er tilordnet banken sine egenkapitalbevisere	11.298	12.931
Veid gjennomsnitt av tall utstedt egenkapitalbevis	111,7	111,7
Resultat pr egenkapitalbevis	10,11	11,04

¹ Skatteeffekten av renter på fondsobligasjonar er presentert i skattekostnad i både 2019 og 2020.

NOTE 41 - Garantiar

	2020	2019
Betalingsgarantier	9 844	7 888
Kontraktsgarantier	6 186	6 926
Lånegarantier	40 375	60 234
Andre garantier		
Sum garantier overfor kunder	56.405	75.048
Garantier Eika Boligkreditt		
Saksgaranti	0	3 270
Tapsgaranti	7 429	5 887
Sum garantier overfor Eika Boligkreditt	7.429	9.157
Sum garantier	63.834	84.205

Garantiar fordelt geografisk	2020		2019	
	Kr.	%	Kr.	%
Hjelmeland	13.559	21,2 %	20.195	24,0 %
Strand	12.597	19,7 %	24.737	29,4 %
Sandnes	15.366	24,1 %	15.451	18,3 %
Suldal	623	1,0 %	665	0,8 %
Stavanger	14.837	23,2 %	15.877	18,9 %
Randaberg	6.747	10,6 %	6.747	8,0 %
Ellers	105	0,2 %	533	0,6 %
Sum garantier	63.834	100 %	84.205	100 %

Garantiavtale med Eika Boligkreditt

Banken stiller garanti for lån som kundane har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som vilkår at lånet er innanfor 75 % av panteobjektet. Banken sine kundar har pr 31.12.20 lån for 742,9 mill. kroner hos EBK. Garantibeløpet til EBK er todelt:

1. Saksgaranti: Banken garanterer for heile lånebeløpet i perioden frå utbetaling til pantetrygd for lånet har oppnådd rettsvern. Saksgarantien er avgrensa opp til heile lånet sin hovudstol med tillegg av renter og omkostningar.

2. Tapsgaranti. Banken garanterer for eit kvart tap som EBK blir påført som følge av misleghaldne lån, med dei avgrensingar som følger nedanfor. Med «tap» er meint restkravet mot lånekunden under det aktuelle lånet etter at all tilhøyrande trygd på pantet er realisert, og skal sjå på som konstatert på det tidspunktet kor alle tilhøyrande trygt til pantet for eit misleghald lån er realisert og utbetalt til EBK. Banken sin tapsgaranti dekker inntil 80 prosent av det tap som blir konstatert på kvart enkelt lån. Samla tapsgaranti er avgrensa opp til 1 prosent av banken si til ei kvar tid samla låneportefølje i EBK, likevel slik at (i) for låneporteføljar opp til 5 mill. kroner er tapsgarantien lik verdien av låneporteføljen og (ii) for låneporteføljar som overstig 5 mill. kroner utgjer tapsgarantien minimum 5 mill. kroner, i alle tilfelle berekna over de siste 4 kvartala på rullerande basis. Dette betyr at dersom banken sin del av dei tap som blir konstatert på kvart enkelt lån i sum overstig nemne grense, dekker EBK det overstigande. Banken sin del av tapet dekket av tapsgarantien kan derfor maksimalt bli 80 prosent, men dersom dei samla konstaterte tapa overstig ramma, blir delen i sum lågare enn 80 prosent.

Rett til motrekning i banken sin provisjon: Banken sitt ansvar for saksgaranti og tapsgaranti forfell til betaling etter påkrav, men EBK kan også velja å motregne kravet i banken sine framtidige og forfalne, men ikkje utbetalte provisjonar i høve til provisjonsavtalen. Retten til motrekning gjeld for ein periode på inntil fire etterfølgande kvartal frå den dato tapet blei konstatert.

Likviditetsforplikting til og aksjonæravtale med Eika Boligkreditt

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjonar med fortrinnsrett. Hovudtrekka i avtalen er at eigarbankane, så lenge dei har utlånsportefølje i selskapet, under gitte forutsetningar er forplikta til å tilføre EBK likviditet. Likviditetsforpliktelsen er begrensa til forfall på selskapet sine obligasjonar med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhøyrande swapavtalar de kommande tolv månader. I den grad eigarbankane har kjøpt obligasjonar med fortrinnsrett under likviditetsavtalen, utan at desse er tilbakebetalt, kjem de til fråtrekk ved berekning av eigarbanken sin gjenståande likviditetsforplikting. Den enkelte eigarbank si likviditetsforplikting er primært avgrensa til dens pro-rata andel av utstedelsesbeløpet, som blir berekna på grunnlag av kvar eigarbank sin del av selskapet si utlånsportefølje. Dersom ein eller fleire eigarbankar ikkje oppfyller sine likviditetsforpliktingar under avtalen, kan likviditetsforpliktinga for andre eigarbankar bli auka til inntil det dobbelte av dei andre bankane sin opphavslege pro-rata del. Avtalen om kjøp av OMF kan under visse vilkår termineras. Det er knytt betingelser til långivar i forhold til overpantsettelse. For obligasjonar med fortrinnsrett (OMF) som er tilordna foretaket sin sikkerhetsmasse gjeld krav om overpantsettelse på 5 prosent for lån som inngår EMTCN- Programme. Dette innebærer at selskapet til enhver tid skal ha verdier i sin sikkerhetsmasse som utgjør minst 105 prosent av sum utestående OMF.

I tilknytning til at eierbankene i 2012 ble aksjonærer i EBK etter utskillelsen fra Eika Gruppen AS, ble det etablert en aksjonæravtale som blant annet regulerer at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette vil sikre en årlig justering hvor eierandelen til den enkelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

NOTE 42 - Hendingar etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapet si finansielle stilling på balansedagen er tatt omsyn til i årsrekneskapen.

Hendingar etter balansedagen som ikkje påverkar selskapet si finansielle stilling på balansedagen, men som vil påverka selskapet si finansielle stilling i framtida er opplyst om dersom dette er vesentleg.

RSM Norge AS

Til forstanderskapet i Hjelmeland Sparebank

Hollendergata 3, 4514 Mandal
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 38 07 07 00
F +47 23 11 42 01

www.rsmnorge.no

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Hjelmeland Sparebanks årsregnskap som viser et overskudd i selskapsregnskapet på kr 20 100 000 og et overskudd i konsernregnskapet på kr 20 956 000. Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Hjelmeland Sparebank per 31. desember 2020 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Hjelmeland Sparebank per 31. desember 2020 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD

AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

RSM Norge AS er medlem av / is a member of Den norske Revisorforening.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsikk i Norge.

Mandal, 4. mars 2021
RSM Norge AS

Inge Soteland
Statsautorisert revisor

